

THREE NIGHTS
LEND-YEAR
37
MAREC
1985

200
AVSTRALIJA
Moja dom

misli

Slovenija

Moja dežela

— Kam si
postala nas,
kam si
postala nas,
rodna vas? —

...
Odkar ste
odšli od nas,
odkar ste
odšli od nas,
je prazna vas. —

/S. Kosovec/

K naslovni sliki: Na Kras je prispela pomlad in tudi vas Zgonik odela s cvetjem / Foto M. Magajna, Trst/

+ + +

PRED nekaj dnevi sem prejel telefonski klic: "Misli nismo dobili. Ali ste jih poslali? . . ." Najprej sem mislil, da gre za marčovo številko, ki jo zdajle končavam — spet zakanelo, a kot velikonočna bo bliže praznikom (tako skušam gledati zamudo skozi svetla očala). Pa mi gošpa pove, da gre za prvo letošnjo številko, ki je že februarja odromala v svet.

Včeraj pa sem prejel pismo iz NSW: "Zelo sem iznenaden, da do danes še nisem dobil jan.-febr. številke Misli. Saj sem naročnino poslal in sporočil novi naslov. . ."

Najprej moram povedati, da sem obema MISLI poslal. Aparat, ki tiska naslove, ne more nobenega naslova izpustiti — lahko jih slabo natiska, kar pa vselej ob pregledu sam ročno popravim. Po pravilih za registrirano tiskovino moram vse izvode — sortirane po poštnih predpisih in v žakljih — skupno oddati na pošto. Lahko se je na pošti strgal ovoj, lahko bi poštar po pomoti dostavil Misli na napačen naslov, ali pa bi Misli kdo vzel iz nabiralnika.

Seveda bom izgubljeno številko nadomestil. Sporočilo pa mi je dokaz, da nekateri MISLI le pogrešijo, če jih ni. To se pravi, da so pri njih zares dobrodoše.

Za poštno dostavo uprava ne odgovarja. Sem pa že večkrat slabe volje rekel sam pri sebi, da "naj pošto koklja brcne!". . .

— Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poštnina v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) — Izdal Slovenian Research Center of America — Cena I. dela 8.— dol., II.dela pa 9.50 dol.

SLOVENSKO SLOVSTVO — BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) — A. L. Ceferin (ed.) — Cena 11. — dollarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI — SLOVENIAN FOLK SONGS — A. L. Ceferin (ed.) — Cena knjižice z audio-kaseto vred 6.— dollarjev.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. — Komac - Škerlj — Cena 10 dolajev.

LJUDJE POD BIČEM — Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. — Cena vsem trem delom skupaj 12.— dollarjev. Trenutno nam je pošla.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. — Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprt s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig skupaj 40.— dol. (Posamezne knjige: 7.—, 9.— in 28.— dollarjev.) Trenutno nam je pošla.

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM I.del. — Odlična študija razvoja dogodkov 1941 — 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. — Cena 13.— dollarjev.

VERIGE LAŽNE SVOBODE — Zanimivo knjigo je napisal misijonar Andrej Prebil CM. — Cena vezani knjigi 13.—, broširani pa 10.— dol.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE — Knjiga esejev Dr. Marka Kremžarja (Argentina) o preosnovi družbe. — Cena 10.— dollarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika Msgr. I. Kunstlja. Cena 2.— dol.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO — Izjave prič o teharških dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. Cena 2.— dollarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Opisuje Tomaž Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. — Cena 2.— dollarja.

PRED VRATI PEKLA — Pretresljiv opis življenja v ljubljanskih zaporih po vojni — Franc Sodja CM — Vezana 10.—, nevezana 8.— dollarjev.

NAŠ IN MOJ ČAS — Zbirko študij etničnih in kulturnih vprašanj je napisal dr. Vinko Brumen, Argentina. Cena vezani 13.—, broš. 10.— dol.

VOJNA IN REVOLUCIJA — Roman Franka Bukviča na 708 straneh je izšel v Argentini. — Cena broširani knjigi 15.— dollarjev.

ZEMLJA SEM IN VEĆNOST — Pesmi Karla Mauserja. Cena 5.— dol.
MATI, DOMOVINA, BOG — Pesmi Ludvika Ceglarja. Cena 2.— dol.

misli

(THOUGHTS) — Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language — Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia — Izdajajo slovenski frančiškanj v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'BECKETT ST. KEW, VIC. 3101 — Tel.: (03) 861 7787 — Poštni naslov: MISLI, P.O.BOX 197, KEW, VIC, 3101 + Naročnina za leto 1985 (Subscription) \$ 7.—; izven Avstralije (Overseas) \$ 13.—; letalsko s posebnim dogovorom. — Naročnina se plačuje vnaprej — Poverjeništvo MISLI imajo vsa slovenska verska srednjšča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo — Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema — Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3101 — Tel.: (03) 387 8488

PRAZNIK PRAZNIKOV

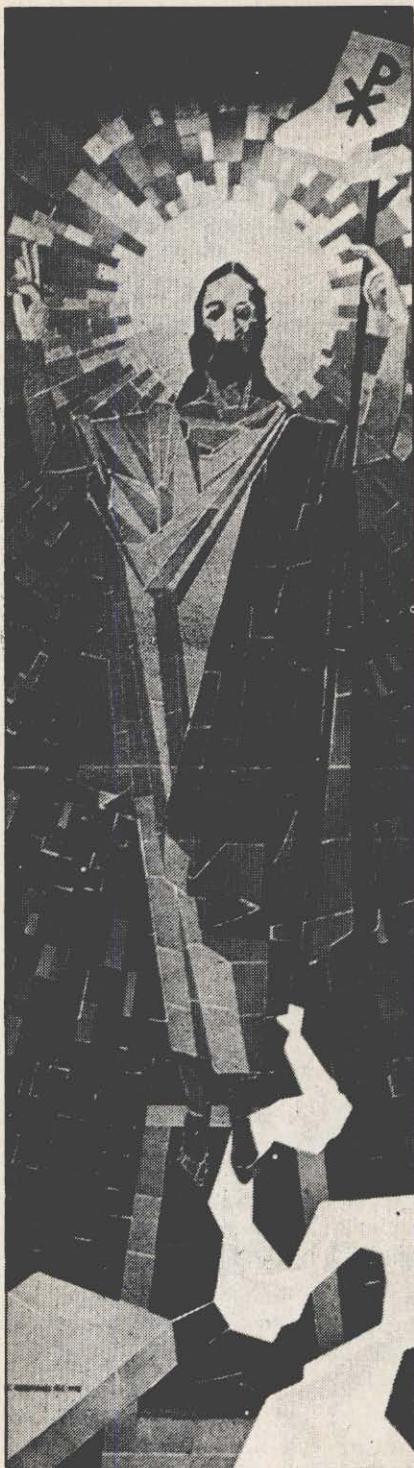
VELIKA NOČ je drugačen praznik kot božič. Ljudje, ki jím neka megle na religioznost zadošča, imajo raje božič. Bolj ga razumejo. Rojstvo otroka je vsem blizu; po miru in družinski idili se nam vsem toži. Zato so na sveto noč tudi tisti, ki niso posebno verni, nekako razneženi. O veliki noči so pa ti ljudje skoraj v zadregi. Morda iz tradicije pripravijo pirhe in če že velikonočnih jedil ne dajo blagosloviti, jih vsaj uživajo. Dalje pa ne pridejo, kajti velika noč je zelo zahteven praznik. Da se je moreš res veseliti, da moreš ob njej kaj doživeti, je treba zares verovati. Na stotine mladim ljudem, ki so se udeležili veroučnih tečajev za sprejem krščanstva, sem že stavil vprašanje o tem. Vedno znova dobim isti odgovor: V nasprotju z božičem jim velika noč nič ne pomeni, kajti bistva krščanstva še niso dojeli.

In vendar je Kristusovo vstajenje odgovor, ki ga išče človeštvo. Heidegger opredeli človeka kot "bitje, določeno za smrt". "Prelepo je, da bi bilo res," si misli 'normalen' človek, ko sliši govoriti o vstajenju od mrtvih. "Umreš, pa te ni več," je dejal star cerkovnik mlademu duhovniku, ki je ves prevzet govoril o vstajenju. Morda je že šestdeset let nosil "alelujo" v velikonočni procesiji in s pritrkavanjem vabil ljudi k velikonočnemu slavju, pa ni vedel, da je v aleluji odgovor na vse. V njej so rešene sicer nerešljive uganke, s katerimi se človeštvo zaman ubada že tisočletja.

"Svet je treba spremeniti," to je ena izmed parol današnjega časa. Seveda bo potreba spremeniti še marsikaj na tem svetu. Toda še tako velike gmotne spremembe in še toliko blaginja ne bo rešila najbolj zapletenih vprašanj. Velika noč pa nam pove, da je bistveno že spremenjeno. Bistveno izhaja iz vstajenja Jezusa iz Nazareta.

To dejstvo Jezusovega vstajenja mi zagotavlja: Bog nam pripravlja novi svet. Jezusovo vstajenje je rojstvo tega novega sveta, tistega resničnega, nemlinjivega sveta, ki ni obsojen na umiranje. Rojstvo nemlinjivega sveta je pa novica, ki je tudi zame silno važna. Važna je za vsakega, ki živi in ljubi življenje. Vsi smo postali z Jezusovim vstajenjem kandidati za vstop v ta novi svet. Ker smo krščeni in ker verujemo, je seme novega sveta že položeno v nas; v vsej resničnosti ga že nosimo v sebi, čeprav tega ne čutimo.

Karl Rahner lepo razloži, kaj pomeni vstajenje za vse člove-

+ VSTAL JE !

stvo: "Kar mi imenujemo Kristusovo vstajenje in na kar gledamo bolj kot na Kristusovo zasebno usodo, je samo prvi simptom, da je v resničnem in odločilnem bistvu stvari vse postalo drugače. Seveda tega izkustveno še ne zaznavamo. Kristusovo vstajenje je prvi izbruh vulkana, ki pove, da v notranjosti sveta že gori božji ogenj, ki bo vse objel s čudovitim žarom."

Janez XXIII. je na četrto postno nedeljo leta 1963, torej tik pred zadnjo veliko nočjo, ki jo je v naši zemeljski resničnosti doživel, dejal: "Kaj je vsa svetovna zgodovina drugega kot nenehna priprava na veliko noč." Janez Dobri je bil velikonočni človek. V bistvu bi vsi kristjani morali biti velikonočni ljudje. Stoletja Jezusovi učenci niso imeli nobenega drugega praznika kot veliko noč. Vsako nedeljo se niso ničesar drugega spominjali kot tega božjega ognja, ki nevidno preveva ves svet. Vedeli so, da je Povelican Kristus VELIČASTVO IN MOČ, čeprav tega nihče od teh ubogih ljudi, ki se mučijo po svetu od rojstva do smrti, ne bi vedel. Vendar so vsem hoteli primesti "veselo novico" (evangelij), ki more popolnoma spremeniti njihovo življenje, resnico o Povelicanem, ki pripravlja vsem, ki vanj verujejo, življenje v povelicanem stvarstvu.

Včasih nisem mogel razumeti, čemu aleluja pred evanđeljem. Zdaj jo še v postu težko pogrešam. Spomni me, da je tisti, ki bom o njem poslušal, zdajle tukaj, da je bolj navzoč kot vsi, ki so zdajle v cerkvi, tako kot je dejal Origenes (182 – 254): "Jezus je povsod. Jezus prešinja vesolje."

"Veselim se velike noči." Kako vse preslaboten je ta stavek za vihar veselja, ki me mora prenevati na velikonočno jutro. "Gorje mi, če bi te vesele novice ne oznanil" (prim. Pavlove besede v prvem pismu Korinčanom 1 Kor 9, 16) vsemu svetu, vsem, ki se z njimi srečujem. Ne le z besedami – tudi z življenjem!

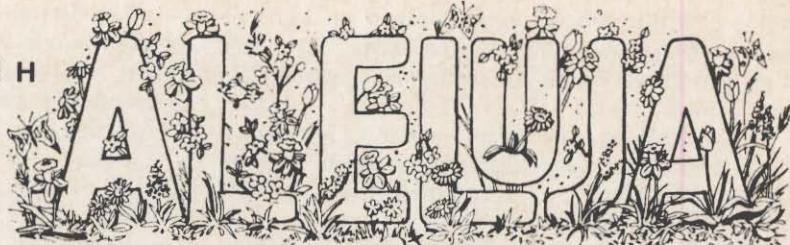
T. S.

+++++
GROB JE PRAZEN. GOSPOD ŽIVI.
TUDI MI BOMO ŽIVELI PRI BOGU BREZ KONCA.

IZ TE RESNICE
IZVIRA VELIKONOČNO VESELJE,
KI GA ŽELIJO VSEM V POLNI MERI
UREDNIŠTVO IN UPRAVA "MISLI",
VAŠI SLOVENSKI DUHOVNIKI
TER SLOVENSKE SESTRE
IN POSINOVLJENI MISIJONARJI

P E S E M
O D R E Š E N I H

OB vzkliku "Aleluja!" vedno v duši praznično pozvanja. Najpogosteje ga ponavljamo v bogoslužju, a tudi posvetne pesmi – popevke in koračnice – se zatečejo po pomoc k besedi aleluja. Zakaj? Pesmi s profano vsebino verjetno zaradi primernega ritma.

SVETOPISEMSKI POMEN

Običajna razlaga besede aleluja pove, da gre za hebrejski veleški stavek, ki pomeni: Slavite (ali hvalite) Gospoda! V Svetem pismu stare zaveze najdemo ta vzklik večkrat na začetku in na koncu psalmov, ali pa obakrat. Sklepati smemo, da je to bil pri tempeljskem in sinagogalnem bogoslužju poseben vzklik predpovedca, ki je z njim spodbujal ljudstvo k navdušenih hvali Izraelovega Boga. Vsebina teh psalmov je hvala Bogu, ker se izkazuje mogočnega in usmiljenega kot stvarnik vesolja ali v zgodovini starozaveznega izvoljenega ljudstva. Božje delo se tudi v življenju posameznika često kaže kot usmiljenje in rešitev. Aleluja tako izraža notranje razpoloženje hvaležnega človeka.

JEZIKOVNI PREVOD
JE SKORAJ NEMOGOČ

Zanimivo je, da sta tako judovski prevod knjige psalmov v grščino kot poznejši latinski prevod ohranila alelujo kot neprevedeno hebrejsko besedo. Tako ostaja tudi v večini modernih prevodov Svetega pisma in seveda v krščanskem bogoslužju Vzhoda in Zahoda, podobno kakor hebrejski amen.

Ali ne bi mogli tega vzklica veselja nekako prevesti v naš jezik? Marsikdo je že predlagal kar domače vriškanje ali ukanje. Ideja je dobra, ker vsaj delno ponazori krščansko veselje, ki se izraža v prepevanju aleluje. Pa bo najbrž le prav, da ostanemo pri stari in častitljivi, povsod uveljavljeni besedi, ki jo je mogoče peti po starih in novih melodijah. Vriskanje in jodlanje sta, žalibog, prepogosto tudi izraz alkoholnega veselja, prešernosti brez pravega razloga in opravičila. Aleluja pa je po svojem izvoru pesem izvoljenega ljudstva, ki se zaveda, da ga njegov Bog rešuje tudi iz najhujših stisk, "zakaj močna je do nas njegova ljubezen, Gospodova zvestoba traja na veke" (Ps 117, 2).

Raziskave tudi kažejo, da ni popolnoma gotovo, če so Izraelci od vsega začetka dajali izrazu aleluja čisto

določen besedni pomen, t. j. velešnik, ki pomeni "slavite" in skrajšano obliko Jahve. Možno je, da je to zelo star bogoslužni vzklik verskega veselja in navdušenja brez izrecnega omenjanja božjega imena. Potemtakem nas ta spev povezuje ne le z dvatisočletnim izročilom izraelskega bogoslužja, temveč tudi z ne kaj dosti krajskim izročilom izraelskega bogočastja pred Kristusom. Globoki smisel in prekipevajoče čustvo občudovanja in hvaležnosti torej presegata vsak ozki besedni smisel, če bi prevajali. Končno pa ni brez pomena, če se krščanska hvalnica vsaj pri nekaterih spevih lahko na zunaj zedini tudi v jezikovno mešanem občestvu. Ni treba znati ne hebrejsko ne grško in ne latinsko, da bi lahko razumeli in prisrčno zapeli alelujo. Aleluja ostane vidni zunanji znak, da smo kristjani.

PESEM ŽIVLJENJSKE ZMAGE

Aleluja je kristjanova pesem. Ne gre za prešernost, pri kateri hočemo pozabiti resničnost, v kakršni živimo, zlo, ki se dogaja v svetu, in morda še zadušiti lastno vest, ko nam očita zla dela in opustitve dobrega. Kristjan je človek, ki zelo jasno vidi vso trdoto življenja. Zaveda se človeških slabosti in ne spregleda divjanja "kneza teme". Kristusov učenec zna tudi jokati z jokajočimi. A prav zato, ker se zaveda svoje pripadnosti križanemu in zmagoslavnemu Kristusu, ve, da je vse tisto, kar povzroča žalost, že premagano v Kristusovi zmagi. Tudi smrt je ob svoje želo (1 Kor 15,55). Upanje je premagalo obup. Aleluja je vzvišena pesem Velike noči.

Z A V S E Č A S E

Spev aleluja ni v prenovljenem bogoslužju omejen samo na velikonočni čas, čeprav je v tem času posebno pogost. Aleluja je prisotna v vsem cerkvenem letu razen v postnem času, ko naj bi se v spokornem prizadevanju pripravljali na močnejši izraz velikonočnega veselja. Predvsem jo pojemo pri mašnem besednjem bogoslužju pred evangelijem. Vstanemo in z alelujo dajemo duška svojemu veselju, da bomo slišali "ženinov glas" (Jan 3, 29). Še več, v evangeljski besedi bomo sprejeli njega osebno, njega, ki je dokončna in rešilna beseda večnega Očeta svetu. Ta spev veselja se sedaj oglaša celo pri pogrebih. Pa ne kot

porog človeški žalosti, temveč kot izraz veseloga upanja zaradi Kristusove zmage nad smrtno. To upanje je gotovost vere, čeprav je obtežena z bremenom naše zemeljskosti.

V tem življenju smo razpeti med vidno resničnostjo, ki nas često navdaja z zaskrbljenostjo in žalostjo, in med resničnostjo, po kateri hrepenimo, tisto resničnostjo, v kateri "ne bo več ne žalovanja ne vpitja ne bolečine" (Raz 21, 4). Spev Aleluja je daleč od zemeljskega triumfalizma, gotovo pa izraža nebeško zmagošlavje, ki ni naše delo, ampak božje. Kristjani smo že na tem svetu, za katerega naziv "solzna dolina"

na" ni čisto neposrečen, v veri deležni neskaljenega veselja odrešenih: "Aleluja, ker je zakraljeval naš Gospod, vsemogočni Bog" (Raz 19, 6). Gotovost in veličastnost te zmage daleč presega vse naše poraze, zato ni trenutka v tem življenju, ko bi bil spev aleluja neprimeren. Seveda pod pogojem, da ostanemo povezani z Bogom.

Aleluja torej izraža polnost krščanskega veselja in upanja. Čeprav ne znamo morda peti melodije, ki jo uporabljajo v bogoslužju, naj bo aleluja vsekakor pesem našega srca! Naj spreminja naše romanje v večno domovino! Amen, aleluja!

MARIJAN PEKLAJ

S knjižnih polic

Ob Sodjevi knjigi: PRED VRATI PEKLA

PREPROSTO, a vendor lepo in iskreno smo praznovali prvo desetletnico obstoja obnovljene Baragove knjižnice v Kew. Kratka, a idejno bogata prireditev pod vodstvom p. Toneta bo še dolgo odmevala v srcih onih, ki so ji prisostvovali v cerkveni dvorani, kot tudi onim, ki so ji sledili po radijski oddaji na 3EA.

"Razvoj slovenske besede" nam je ponovno nakažal veličino in globino naših besednih velikanov. Sodelavci pa so s pestrostjo svojih narečij predstavili oddajo kot zvočni mozaik našega prelepega slovenskega jezika. Njihovi glasovi so se prelivali v eno samo melodijo, veselo in šaljivo, resno in tegobno, spodbudno in upajočo.

Ne bi bilo pravilno, da bi čakali naslednjih deset let za ponovno obuditev prazničnega razpoloženja, ki nas je prevzelo ob tej prvi obletnici v preteklem letu.

Namen te skromne, a zato toliko bolj domače proslave je bil prav gotovo dvojni:

Prvič — priznati ustvarjalno moč slovenskega naroda in nesebične požrtvovalnosti poedincev pri graditvi kulturnih spomenikov kot je Baragova knjižnica verskega središča v Kew. In drugič — povečati našo ljubezen do slovenske knjige, da bomo čim bolj pogosto segali po njej ter se ob njej telesno in duševno osveže-

vali in spopolnjevali v vsečlovčanski in zgodovinsko neomejeni lik človeka. Prepričan sem, da nas bo hrepenenje po čim intimnejšem spoznanju lepot naše pisane besede združevalo v novo skupnost, krog priateljev slovenske knjige, ki nam bo kazala nova pota, nove smeri, novo doumevanje in cenitev naših pesnikov in pisateljev.

Naj bo ta prispevek v "Mislih" kot malo poleno, dodano na ognjišče, da bo plamen naše ljubezni do slovenskega jezika svetil v naša srca in odpiral v nas duhovno oko, ki nam bo dalo doznavati tudi ono, kar človeško srce čuti, a se roka upira napisati oz. izraziti.

Topot sem izbral, da bralcem predstavim pisatelja, duhovnika-lazarista FRAŃCA SODJA in sedem njegovih del, bralcem na razpolago v Baragovi knjižnici.

Morda se bo kdo začudil, da začenjam to zbirko prispevkov v "Mislih" s Sodjo, s tem vsaj navidezno nepoznanim pisateljem, ki ga morajo literarni kritiki šele uvrstiti med "večnjake", če ga bodo sploh kdaj.

Naj vam zato takoj povem, da sem ga izbral, ker že dolgo vrsto let nisem čital tako iskrene pripovedi o trpljenju telesa in duše, pisane ne v namenu "razpihati sovraštvo, pač pa z željo, da bi vsi prišli do spo-

znanja, da more samo ljubezen rešiti svet”.

PRED VRATI PEKLA je osebna pripoved pisatelja, ki so ga po koncu vojne takozvani nosilci svobode slovenskemu ljudstvu nedolžnega pet let duhovno in telesno mučili, da bi priznal, kar so ga obteževali. Ves opis je osebno, resnično doživljanje duhovnika, ki ga je samo močno zaupanje v VEČNO LJUBEZEN, pa čeprav mnogokrat omajano, obvarovalo pred zlomom. Kljub vsem grozotam in poniževanju se je vrnil – verjetno popolnejši in plemenitejši – med svoje ljudstvo, da nadaljuje poslanstvo, zaupano mu v mašniškem posvečenju.

Knjiga PRED VRATI PEKLA, ki je izšla prvič že leta 1961 in bila ponovno natisnjena 1986, obsega okoli dobrih 140 strani, razdeljenih v trideset poglavij, ki se da vsako za sebe prečitati v dobrih petnajstih minutah. Zgodba, skozi katero bi šel lahko vsakdo izmed nas, pa čeprav verjetno ne z istim izidom, je prepletena z globokimi mislimi, ki se človeku morejo porajati samo v težkih življenjskih preizkušnjah. “Pred vrti pekla” je izpoved, ki jo lahko bere vsakdo, ne glede na starost, formalno izobrazbo ali svetovni pogled. Pritegnila nas bo, da se bomo še vračali k njej, kajti po vsakem čitanju nam bo pomnila več in nas obdarila z novimi spoznanji.

Naj vam vsem malce nakažem “pot” pred “vrata pekla”:

(...) “Kako se pišete? ” – “Franc Sodja.”

In če je prišel trikrat v petih minutah in isti človek, je vedno vprašal: kako se pišete. (...)

(...) Skušal sem biti miren. Jaz Franc Sodja, številka dvainštirideset. Vrata so se spet zaprla.

(...) Samota, Bog in jaz. Tu res ni treba nobene knjige in nobenih govorov. Prešerno krepak in svež sem pričel duhovne vaje še isti večer.

Toda negotovost in pričakovanje (zaslišanja, op.) sta bila prva gosta, ki sta začela razjedati njegovo notranjo mirnost, zlasti še, ko je končal v temnici, samici. Tema čez dan, v noč razsvetljeno, da ga je slepilo.

(...) Mineval je mesec, ne da bi s kom spregovoril. (...) Celica mi je postala svetišče. (...) Bili so dnevi nepopisne radosti, priše so ure, v katerih se mi je nadnaravn svet približal v tako zapeljivi lepoti, da sem bil tisti hip pripravljen na smrt. . .

A bili so tudi trenutki groze, ko so bile ure sreče vse redkejše in so se umikale trenutkom potrstosti, preplaha in obupa. In tem tegobam srca se je pridružilo tudi telesno poniževanje. Takole ga opisuje pisatelj:

Nekega dne se odpro vrata in vstopi pet oficirjev. V elegantnih oblekah (...) Obriti, umiti, nadišavlje-

ni so s sladkimi obrazi stali pred menoj.

“Kako se pišete? ” – Komaj sem izdavil: “Franc Sodja.”

“Zakaj ste zaprti? ” – “Ne vem. Morda zaradi poblega bogoslovca.”

“Slecite se! ”

“Začuden sem gledal v čudovito nežne obrale.

“Slecite se! ”

Začel sem metati s sebe kos za kosom. Še in še, do golega. Ne vem, kdo je zadržal strahotna občutja, da nisem planil v krčevit jok. Pasli so se na moji umazaniji. Sam sebi sem se gnusil: perilo je bilo črno, kakor ga ne nosi še tako zanemarjen Cigan. Telo pokrito s prahom, ki se je noč za nočjo lepil na potno kožo. Niso mi dali koščka toaletnega papirja in sem že dalj časa bil ves v krastah. (...)

Spogledovali so se, merili s pogledi izsušeno umazanijo od nog do glave. Trije so se kmalu umaknili, dva pa sta še ostala, molčala in se nasmihala. Ko sta brez besed tudi ta dva stopila na hodnik, so se vrata zaprala. Stal sem kakor pijan od groze, ponižan, razjaljen. In vendar sem imel moč, da sem jih vse blagoslovil, kakor sem blagoslovil slehernega, ki je prišel v celičo.

Po petih mesecih samice je bil spet poklican na zaslisanje.

“Gospod Sodja, prepričali smo se, da niste bili ovduh. A gre za druge stvari. Ali ste že slišali o vatikanski aferi? ”

Začuden sem strmel vanj. Saj dobro ve, da nisem z nikomer govoril in ne dobil časopisa v roko. Tačas bi lahko popadale vse vlade na svetu in ne bi niti slutil.

“Posrečilo se nam je ugrabiti arhiv v Vatikanu in med dopisi so tudi vaši.”

“Moji že niso, ker nisem nikdar pisal v Rim.”

“Kam pa ste pisali? ” (...)

In končno je prišel dan sodne razprave.

(...) Padala so leta: 15, 10, 2 leti. Četrти sem bil na vrsti jaz: Franc Sodja je obsojen na pet let strogega zapora in na tri leta odvzema državljkanskih pravic.

(...) Zdaj šele sem občutil olajšanje in nek čudovit mir me je prevzel in veselje. V resnici je bil ta trenutek kakor lep dogodek in ta dan kakor eden velikih praznikov v mojem življenju. Vest mi ni ničesar očitala.

Zgodba se nadaljuje z opisi trdega dela, naloženega “Duhovniški brigadi” v prevzgojevanju, ki se je začelo v Medvodah s stradanjem, v Mariboru v dnevnih tegobah v prenatrpanih celicah in svetih trenutkih dovoljenega maševanja ob nedeljah ter prejemanja svetega obhajila.

Ganljiv je tudi prizor materininega obiska v zaporu na strani 100:

Paznik je zaklical moje ime in šel sem.

Bili sta mati in svakinja. Zdrznil sem se, ko sem zaledal pred seboj staro ženico, sključeno in zgubano kot nikdar poprej. Kaj je mogoča tako hitra sprememba? To je moja mati? Neprestan strah pred preiskavami na domu, neprestana skrb za osirotele bratove otroke, neprestano trpljenje zaradi mojega zapora je razoralo njen obraz. Skoro bi se bil spozabil in začuden z besedami izrazil svoj preplah zaradi njene oslablosti.

(. .) Poleg rednega zavitka mi je mati izročila velik kos domačega sira. Bil je tisti bohinjski sir, ki je bil nekoč slava našega kota in ki sem ga nekdaj sam izdeloval. Mati, kaj ne bi bilo bolje, da bi ostal v sirarni, doma pri kravah in ne bi šel v svet in si ne bi z duhovništvom naložil na ramena preganjanje?

(. .) Ona ni mogla zatajiti svojega občutja: "Oslabljen si."

"Zdaj je že bolje," sem se smehljal. Morda je verjela. Dobro, da ne veš, kaj je bunker, kaj je samica, kaj so zasliševanja. Dobro, da ne vidiš notranje bolečine.

Sicer si pa mati in vidiš več kot navadni ljudje. Mogoče sem od tebe dobil dar, da tudi tebi vidim v dušo in me ne more prevarati tvoj smehljaj. (. .)

Paznik je dal znamenje za odhod. Poslovili smo se. Tedaj je mati stegnila roko in me pokrižala na čelo kot nekoč, ko me je polagala v zibelko. Ni je motil paznik ne čudno okolje ne ljudje okrog nas. Preprosto je slovesno mirna z raskavim palcem prekrižala na čelo, ustne in na prsa svojega sina – jetnika.

Bil sem pretresen. Skušal sem ostati miren, a edini izhod je bil, da sem se hitro obrnil in odšel.

Po petih letih, prav na praznik Vseh svetnikov, na obletnico istega dne, ko je bil aretiran, je bil Franc Sodja izpuščen iz zaporov – na svobodo, ki ga je končno pripeljala med slovensko izseljensko skup-

nost v Kanado, Argentino in spet nazaj v Kanado, kjer nadaljuje s svojim duhovniškim delom, zlasti na misijonskem področju.

Prepričan sem: ko boste prebrali "Pred vrati pekla", boste hoteli več vedeti o pisatelju in boste morali segli tudi po njegovi knjigi TRENUTKI MOLKA. To je zbirka pisateljevih razmišljajev za vsak dan v letu, ko v notranji tišini moremo zaznati Gospodovo govorico. Knjiga se mi je odprla na strani 158 – deveti oktober – in tu je del notranje molitve za ta dan:

Če iskreno ljubim Kristusa, bom spoštoval vsakogar, ki resno išče in dela. Četudi malo drugače misli kot jaz, saj mu Bog daje svobodo in pravico.

Gotovo: so temeljne resnice in zapovedi, ki jih Cerkev ljubosumno hrani za nas vse.

A na tem temelju je toliko svobode, ki jo hoče Bog in dopušča Cerkev. Kako nekrščansko bi bilo, če bi komu kratil to svobodo.

Zato moram pozdraviti vsak uspeh, pa naj ga ima kdorkoli. Pozdraviti vsako novo gibanje, čeprav ni po moji zamisli. Če je v njem kaj človeškega, bo že prešlo. Če je samo človeško, bo propadlo. Če pa je božje, bo ostalo. In jaz naj bi si upal nasprotovati božjem delu? !

Poleg teh dveh knjig so v knjižnici na razpolago še Sodjeve šmarnice KRALJICA APOSTOLOV, njegova razmišljanja za mladostnike LEPO JE BITI MLAD in za ostarele GLEJTE, ŽE SONCE ZAHAJA . . . , med pesniškimi zbirkami pa tudi njegova zbirka MEDITACIJE. Enako je na razpolago tudi Sodjeva knjiga NAŠLI SO POT. To zbirko življenjskih zgodb modernih spreobrnjencev h Kristusu končuje pisatelj s tole mislio: Ni važno kaj si bil, niti ne toliko, kaj si. Najvažnejše je, kaj boš postal. Za vsakogar je čas, da spregovori o ljubezni s svojim življenjem.

Sezite po Sodjevih knjigah! Ne bo vam žal.

Z. H.

**Iskal sem Boga,
pa ga nisem našel.
Iskal sem sebe,
pa se nisem našel.
Iskal sem brata
in sem našel
brata, sebe in Boga.**

Angleška pesem

Jerbas u pomladnem vetu

Velikonočna črtica
iz celjskega Moh. kol. 1983

Z žegnom
se vračajo
/Maksim
Gaspari/

"Prinesla je mama jerbas od žegna,
veter pomladni lovil se je v ruto,
sonce ji lice je mlado zlatilo:
breme najsłajše na mizo je dala,
dete najmlajše ji zlezlo je
v bogato nagubano krilo . . ."

KOMAJ smo otroci dočakali – šestero nas je bilo – da si je mama naložila velikonočni jerbas, ga prekrila z belim, lepo vezenim prtičem. Velikonočno jaganje z banderico, vezeno v živih barvah, se je prisrčno smehljalo in nas gledalo. Mama ga je kot nevesta balo prinesla s seboj, ko je prišla na skromno kmetijo v vasico Mikote, v prelepi raški župniji.

Pri Svetem Lenartu je mežnar dolgo vabil k žegnu. Podružna cerkvica na položnem griču pod mogočno lipo se je zagledala v ravnino, tja dol proti širnemu Krakovskemu gozdu pod Gorjanci.

Naša vas je nosila k žegnu v Zaloke, k Malenškovim, kjer so imeli veliko, prostorno hišo. Dekleta so postavila jerbaste, košare in locanje (košara z locnom – ročajem) kar po klopeh okoli velike družinske mize, pa za kmečko pečjo, in s svitki v rokah so čakale gospoda župnika, ki je prihajal žegnat velikonočna jedila. Kramljale so z domačo gospodinjo, ki jim je rada ponudila kozarček cvička iz Drenovcev, pod Sv. Duhom.

Naša mama je bila navadno zadnja.

Imela je nov predpasnik, nazaj zavezano pisano ruto, v katero se je lovil veter in se igral z lasmi, ki so ji silili na čelo.

Vedno se je prekrižala, ko si je nadela jerbas na glavo, prav tako, ko ga je odložila na mizo. Vsa srečna in

žareča v obraz, čeprav revna, je bila na svoj jerbas posnosa.

Otroci smo mamo spremljali na vrh hriba. Nato smo sedli pod cvetočo jablano in sledili vsakemu njenemu koraku. Stiskali smo rokice v molitev, da se ne bi spotaknila in jerbas prevrnila. Naše oči so hitele čez ravnino, čez Krakovski gozd proti Gorjancem. Sonce se je paslo na košenicah, ki so bile kakor zlati tepih v zgodnjem popoldnevu. Onstran Krke se je svetlikal zvonik pri Svetem Križu, Mati dobrega sveta nad Konstanjevico je bila vsa lepa pod vinogradi in v daljavi so bile Brežice in potem ravnina.

Mamo smo čakali na gričku kakor razodetje.

Tiščali smo v rokah šope zvončkov, ki smo jih nabraliiza Lokavcem in modrovali o božjem žegnu.

Prva dekleta so se z jerbasi na glavi vsule iz hiše kakor čebele. Za njimi jo je mahnil župnik s palico in aktovko v roki. Proti podružni cerkvi svetega Lenarta v Ravnem.

Počasi in dostojanstveno je prihajala mama. V pomladnem vetu ji je plapolala pisana ruta. Bel prtiček na jerbasu je rahlo privzdigovalo. Lahnih korakov je stopila čez ozek graben, počasi in previdno, in zavila je proti hribu. Stekli smo ji naproti.

Kakor v slovesni procesiji smo jo spremljali domov. Na vežnih vratih se je rahlo priklonila, v hiši položila jerbas na mizo, ki je bila čez in čez pogrnjena z belim prtom. Odložila je tudi živobarven svitek, se pokrižala in oddahnila:

"Hvala Bogu za sveti velikonočni žegen!"

Težek je bil naš jerbas. Napolnjen za vse nas tja do bele nedelje. V lončke – vase mi nismo imeli pri hiši – smo dali svoje šopke zvončkov in gledali zdaj ma-

mo zdaj težek jerbas na mizi. Križ in dve sveči je dala mama predenj. Bili smo slovesni, kakor pri sveti maši.

Sonce se je počasi umikalo za raškimi hribi. Mama je dala v porcelanasto skodelico blagoslovljeno vodo, ki jo je oče prinesel od jutranje maše, odlomila je pušpanovo vejico, se sklonila k meni in mi pobožno rekla: "Blagoslovit pojdeš našo zemljo. Okoli in okoli vrta, za mejo hodi, škropi in žegnaj vsako ped naše zemlje. Da bo božji žegen pri nas ostal, na našem vrtu, polju in vinogradu. Da ne bo prišla strupena kača v bližino. Da bomo zdravi pod svojim lesenih krovom. Pa da bo zdrava naša krava Sivka v hlevu, naši pujski, naše kokoške in še naš kuža, ki nam dom varuje, in maček, ki miške lovi. Vse požegnaj, prav tako kakor župnik v cerkvi požegnajo!"

Prvo popje je poganjalo v gabrovi meji za vrtom. Japonska kutina je rdela v gostih cvetih. Boječe so se stiskale vijolice pod vejevjem in trobentice so zlatile jaso ob gozdu. Jaz pa sem hodil in hodil, resen in pobožen, kropil na vsakem koraku, molil in prosil, se Bogu zahvaljeval, kakor sem pač vedel in znal.

"Hvalite Gospoda, ker je dober.
Dal nam je tale vrt, tele njive,
travnik in gozd,
da imamo drva in travo
in pašo za našo kravico Sivko.
Dal nam je potok Jelovec
v senčni dolini,
naš studenček pod hribom,
vodo za pitje in kuhanje,
napajanje in umivanje . . ."

Na veliko soboto zvečer smo večerjali na klopi za pečjo, vsak iz svoje lončene sklede, ker je bila miza polna božjega žegna: jerbas, zvončki in dve sveči s križem.

S police je oče vzel sveto pismo in nam prebral berilo in evangeliј velike nedelje.

"Tole bodo jutri brali pri sveti maši gospod župnik."

Odložil je staro oguljeno knjigo nazaj na polico, vzel s stene molek z debelimi lesenimi jagodami, pokleknil in molil naprej.

"Ki je za nas krvavi pot potil. . ."

Rožnemu vencu je dodal družinsko večerno molitev, vstal, obesil molek nazaj na žebelj in sedel na klop za pečjo.

"Danes Jezus počiva v grobu, otroci, jutri pa bo slovesno vstal od mrtvih."

Noč nas je vzela.

Ko smo že dremali, smo čuli, kako sta mama in oče v postelji molila . . .

Jerbas z velikonočnim žegnom pa je stal na mizi.

Velikonočno jutro. Vstajenska procesija. Bandera

so vihrala v krepih rokah štirih možakov, župnik je visoko držal Najsvetejše, ki so ga božali sončni žarki.

Vonj kadila se je vil od drevesa do drevesa, od trtja do trtja, od njive do njive, od vasi do vasi, tja daleč po širni raški župniji.

Mašo je imel župnik kratko.

V hipu je bila farna cerkev svetega Lavrencija prazna. Vse je hitelo domov. Čakal jih je velikonočni žegen.

Nabrali smo se okoli velike kmečke mize kakor ja gode na molku in v sveti zbranosti čakali. Oče je odmolil angelski pozdrav in potem svečano odkril jerbas. Narezal je šunko, nastral hren, oluščil pirhe, načel kolač, potem pa je odložil nož in povedal:

"V spomin na Jezusovo martro bomo izpili vsak en glažek zelenega."

V kozarec je natrl svežega pelina, nalil belo vino in nazdravil. Vsi smo za njim po vrsti izpraznili to 'božjo martro'.

Nato smo jedli velikonočni žegen.

Velik lesen krožnik se je praznil.

Po kosilu smo imeli domače veselje na vrtu.

Oče je vzel svojo lovsko puško in nas vse vabil na tekmovanje. Pomaranče smo polagali na plot in merili nanje, kdo bo najbolje zadel in si pomarančo osvojil.

"Najprej na sto metrov!"

Na tristo metrov je zadel samo oče. Otroci smo bili ponosni na svojega očeta: bil je lovec in gozdniki čuvaj in je poznal vsa drevesa, tudi latinska imena za vsako posebej. Ko sem bil kasneje na gimnaziji, sem se ga pri botaniki često spominjal.

Na perotih pomladnega vetra je vse bliže prihajalo slovesno zvonjenje iz zvonika farne cerkve na Raki. Vonj pomladnega cvetja se je mešal z valovanjem zvonov. Vabil je veliki zvon svetega Bernarda, glasno in razločno, da se je slišalo daleč, do Svetega Jerneja in Kostanjevice pod Gorjanci. Pesem zvonov je bila polna velikonočnega veselja. Vstal je Zveličar, upanje naše, porok našega vstajenja . . .

Še cvete japonska kutina za našo mejo, še raste tista lipa, ki se je v letih tako mogočno razrasla pod vrtom. Macesen, ki je bil vitek in visok, se je postaral. Oče je večkrat rekel, da ga bo dal na žago in iz njegovih desak mu bodo naredili krsto, v kateri ga bodo nesli na božjo njivo za Svetim Lavrencijem na Raki.

Še nosijo dekleta in žene k velikonočnemu žegnujjerbase, košare in cekarje. K Malenškovim nosi naša nevesta, k Sv. Lenartu ostali iz soseske, v farni cerkev pa Račani. Še je v naših hišah velikonočni žegen na mizi.

A vendar je čas marsikaj odpihnil. Lepe, stare običaje pozabljlajo. Nič več ne kropijo z žegnano vodo

okoli hiše tñ vrta, ne namešajo gorenkega pelina – "božjo martro" – v časo cvička iz Drenovcev, nič več ni tekmovanja s streljanjem na pomaranče.

Oče že dvajset let počiva v grobu, mama sedemnajst. Črv in starost sta ngrizla našo leseno kmečko hišo in mlada dva sta s sinom Andrejem na vrtu za mejo zgradila veliko, moderno hišo s pogledom na avtocesto in Gorjance. Kako je stara hiša pred njo majhnal In vendar nas je v njej zraslo deset otrok. Štirje so umrli še čisto majhni. Ostali smo se razšli, si ustvarili vsak svoj dom.

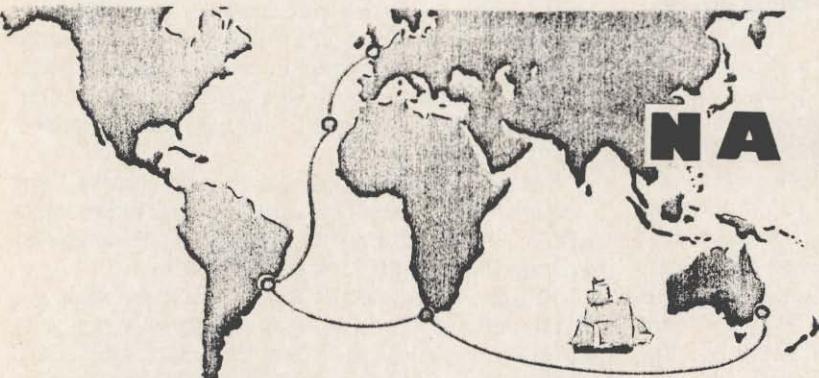
Bog vedi, ali je še kje na podstrešju tisti jerbas, ki ga je nosila naša mama k velikonočnemu žegnu? Ko

smo bili v zadnji vojni pregnani iz svojega doma in smo se štiri leta s partizani potikali pod tujimi strehami, je marsikaj pri nas doma izginilo in bilo pokrađeno. Če bi ga našel, bi ga pobral, bi ga pritisnil na srce in ga poljubil.

Psalmist je zapisal in ima čisto prav:

"Vsi naši dnevi minevajo v tvoji nevolji,
kot vzdih končujemo vsa svoja leta.
Sedemdeset let je doba našega življenja,
osemdeset, če smo krepki.
Največ izmed njih je polnih truda in bolečine,
hitro minejo in mi izginemo . . ."

LOJZE JOŽE ŽABKAR

NA DOLGO POT...

JANEZ PRIMOŽIČ

BICENTENNIAL YEAR – nobene besede ne slišimo ali beremo tolkokrat v tem letu, kot ravno ti dve. Za ta enkratni jubilej je avstralska pošta izdala več lepih znank. Gledano s povečevalnim steklom še lepše vidimo njih vsebino: prikazujejo pot prvega ladjeva (The First Fleet), odhod iz Anglije in pristanek v Avstraliji. Ta izdaja je že deseta od leta 1984 do danes, ki je posvečena dvestoletnici naselitve Evropeev v Avstraliji. Prikažejo nam zgodovino od risb aborigenov po skalah ter zasluznih raziskovalcev dežele pa do ustanovitve prve kazenske naselbine.

Že leta 1967 – torej še pod uredništvom pokojnega p. Bernarda – sem v Mislih v več zaporednih članekih pod naslovom "Kaj in koliko vemo o preteklosti Avstralije" obrazložil njeno kratko zgodovino. Zato nimam namena ponovno načeti isto vprašanje, rad pa bi se ob jubileju ustavil ob začetku bele Avstralije.

Zgodovina Avstralije se more v marsičem primerjati z zgodovino Združenih držav Amerike. Tudi te so pred leti proslavljale in sicer dvestoletnico neodvisnosti: ko so se odcepile od matere Anglije, oklicale samostojno državo in v tej dobi s pomočjo novih priseljencev dosegle vodilno vlogo na svetu. Tudi Avstralija se je ravno s priseljevanjem novih povzpela do se-

danje moči in ugleda, četudi ga ne uživa toliko v svetovnem merilu kot v tem delu sveta. Prav je, da priseljenci poznamo njene skromne začetke ter njen razvoj; biti ji moramo hvaležni, da nam je na široko odprla vrata, nam zagotovila vsakdanji kruh ter nudila svobodo izražanja z besedami in dejanji. Zdi se mi, da se tega premalo zavedamo, saj ljudje hitro pozabijo na pridobljene pravice.

Anglija je bila dobesedno prisiljena iskati nove dežele, ki jih beli človek še ni naselil. K temu je pripomogla tudi ameriška osvobodilna vojna v drugi polovici osemnajstega stoletja in njej sledеča proglašitev ameriške neodvisnosti. Anglija je že stoletja prevažala kaznjence v Ameriko, z odcepitvijo pa je ta pravica prenehala. Domala vso zapadno obalo avstralske celine so si lastili Holandci in Portugalci, dočim je ostala vzhodna obala še neznanka. Vse do leta 1770, ko je angleški raziskovalec James Cook raziskal vzhodno zelo plodno obalo, se Angliji avstralska zemlja ni zdeila pomembna. Še po Cookovem poročilu je Anglija še celih sedemnajst let odlašala z naselitvijo novoodkrite dežele, toda prenapolnjene jetnišnice in razne epidemične bolezni so jo prisilile k odločitvi. Za večino potnikov je bilo leta 1787 potovanje v kazensko

Zgornjih petro znamk prikujuje odhod brodovja iz Anglije, spodnje pa prizor prihoda v Avstralijo.

kolonijo Novi Južni Wales odhod "na konec sveta". Brodovje je obsegalo enajst ladij pod poveljstvom Arthurja Phillipa. Ladjeve je bilo sestavljeno iz različnih ladij, naloženih s hrano, orodjem, orožjem in strelivom ter ostalimi nujnimi potrebsčinami za začetek naselbine. Ljudi je vozilo kakih 1350: od teh je bilo 750 kaznjencev, ostali pa so bili poleg nekaj žena in otrok pazniki kaznjencev, mornarski častniki in člani posadke. Dne 13. maja 1787 so odpluli iz angleškega pristanišča Portsmouth na 24.000 kilometrov dolgo vožnjo, za katero so potrebovali 252 dni. Načrt potovanja je predvideval, da se ustavijo na poti v treh pristaniščih (Tennerife, Rio de Janeiro ter Cape Town), v glavnem seveda, da nadomestijo izrabljene zaloge vode in hrane.

Po odhodu iz Anglije – 13. maja 1787 – je ladjeve po treh tednih (3. junija) pristalo v Teneriffe na Kanarskih otokih, kjer jim je španski guverner pripravil dostenj sprejem. Tu so se založili z novo zalogo vode, sadja in ostalim potrebnim za nadaljnjo pot preko Atlantika.

Drugi del poti je vodil v Brazilijo – ustavili so se v Rio de Janeiru. Trajal je osem tednov. Mesto se je imenovalo St. Sebastian in bilo glavno mesto dežele, dokler ga ni zamenjala v notranjosti države novozgrajena prestolnica Brasilia. Mestno bogastvo je temeljilo na

bližnjih diamantnih poljih, ki so jih odkrili leta 1730. Arthur Phillip je bil tu s posadko deležen nepričakovanega sijaja in gostoljubja. V preteklosti je služil v portugalski mornarici, zato je sprejem v portugalskem pristanišču presegel vsa pričakovanja. Portugalski guverner mu je kot podkralj naklonil posebno čast, ga gostil in razkazoval mesto in celo notranjost dežele. Tudi tu so se ladje dobro založile z vsem potrebnim. Poročilo tudi pravi, da se je moštvo čudilo katoliškemu značaju mesta.

Končno je ladjeve krenilo 5. septembra za Cape of Good Hope (Rt dobre nade, skrajna južna točka afriške celine) ter mu je brazilski podkralj v poslednji pozdrav dal izsreliti 21 topovskih strelov.

Vožnja od Brazilije do Južne Afrike je trajala pet tednov in pol. Nastali so hudi viharji z visokimi valovi, kar je zahtevalo spremembo v načrtovanju. Med potniki pa so nastali nemiri, ki so bili končno zadušeni in uporniki preseljeni na druge ladje. Končno so le zagledali obrise južnoafriške obale. Tako po pristanišku (Table Bay, 13. oktobra) je Phillip obiskal nizozemskega guvernerja ter prosil za novo zalogo živil in potrebsčin. Med enomesečnim bivanjem so popravili tudi ladje, kar je bilo na njih poškodb zaradi viharjev. Dne 12. novembra pa se je pričel zadnji del dolgega potovanja. Phillip je napravil načrt o delitvi ladjevja. Hotel je pridobiti na času, preiskati okolico Botany Bay-a ter najti najprimernejši prostor za izkrcavanje še predno prispe glavno brodovje. Datum 25. novembra velja za dan, ko je del ladij nastopil svojo pot proti cilju.

Vožnja od Cape Town-a do Botany Bay-a preko

Indijskega oceana je trajala osem tednov. Med vožnjo so proslavljali božične praznike. Van Diemen's Land – današnjo Tasmanijo – so zagledali 7. januarja 1788.

Ob prihodu v Botany Bay je bila prva naloga vodje odprave raziskava okolice in vzpostaviti zvezo z domačini, ki pa so se v strahu razbežali. Izvidniki so ugotovili, da Botany Bay ni primeren za poljedelstvo, ker zemlja ni rodovitna. Tudi nima dovolj talne vode. Les so našli neuporaben za gradbene svrhe, zaliv sam pa izpostavljen visokim morskim valovom. Vse to je povedlo Phillipa do tega, da je opustil izkrcavanje v Botany Bay-u, ampak je poslal tri čolne posadke proti severu v smeri Port Jackson-a. Takratnemu angleškemu notranjemu ministru Lordu Sydneju, po katerem je prvo avstralsko naselbino tudi imenoval, je pisal sledеče: "V zgodnjih popoldanskih urah smo prispevali v Port Jackson, kjer smo v naše zadovoljstvo našli najboljšo luko sveta, v kateri se lahko tisoč ladij zvrsti v najboljšem položaju."

Malo ali skoraj nič ni poznano, da je manjkalo le nekaj dni, pa bi vzhodna avstralska obala postala – francoska kolonija. Ko se je namreč Phillip z izvidnikom vrnil v Botany Bay, je na svoje veliko začudenje zagledal dve ladji s francosko zastavo. Pravilno je domneval, da je to francoska odprava pod vodstvom La Perouja. Poročilo pravi, da je le trenutno neugodno vreme z močnim vetrom preprečil ožje stike med Francozi in Angleži – če to drži, je težko overiti – in francoski ladji sta odpluli dalje.

Dne 25. januarja 1788 je kapetan Arthur Phillip zaplul v Port Jackson. Ostalem brodovju je bilo naročeno, naj mu sledi, čim se poleže vihar. Ko se je pomirilo ozračje, so angleške ladje zapustile Botany Bay. Po poročilu se je francosko ladjevje zopet prikazalo, a izmenjali so si samo vladnostni pozdrav...

Ob zatonu dneva 26. januarja 1788 je bilo celotno angleško brodovje zbrano v Sydney Cove. Poslednja – peta – pisemska znamka spominske serije prihoda nam prikazuje prizor, ko je Arthur Phillip s posadko stopil na kopno. Zasadili so drog in dvignili angleško zastavo ter nazdravili takratnemu angleškemu kralju Juriju III. in novi koloniji Novega Južnega Walesa, ki je bila ta trenutek rojena. S tem je bil položen tudi temeljni kamen novi – avstralski narodnosti.

Iztovarjanje ladij in naseljevanje se je pričelo v zgodnjih jutranjih urah naslednjega dne. Izkrcano moštvo in kaznjenci so pričeli s čiščenjem ozemlja, postavitevjo šotorov. Pozabili niso na posebne bolniške štore. Akoravno 252 dni dolga vožnja moštvo in kaznjencem ni prizadela ravno kaj slabega, so kmalu po izkrcanju izbruhnile razne bolezni.

Druga slovesnost v novi koloniji je bila 7. februarja 1788 v navzočnosti vseh kaznjencev, mornarjev in ostalih priseljencev: uradno je bilo razglašeno, da je Arthur Phillip imenovan za guvernerja ozemlja Novega Južnega Walesa in odgovorna oseba za civilno ter sodno oblast.

Kaj je prinesel dvestoletni razvoj, smo danes sami priča. Prebivalstvo narašča – počasi sicer, zlasti v primerjavi z našimi zapadnimi indonezijskimi in azijskimi sosedji. Samoumevna želja vseh nas priseljencev je, da želimo naši novi domovini mir in vse dobro v nadaljnih dvesto in še več letih. Naj jo dobri Bog obvaruje "kuge, lakote in vojske", kot prosimo pri telovi procesiji.

Gornje vrstice sem povzel po raznih virih, največ po filatelističnih podatkih. Prav je, da vsi vemo, kaj je pomen vsakoletnega "Australia Day" praznovanja 26. januarja, letos ob dvestoletnici še prav posebej. In spet naj poudarim: kako čudovito zgovorne so poštne znamke nekomu, ki se z ljubeznijo zazre v njih slike!

Sv. RAFAEL

Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N.S.W., 2160)
Tel.: (02) 637 7147

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Tel.: (02) 682 5478

VELIKONOČNI SPORED:

MERRYLANDS – Na cvetno nedeljo, 27. marca, bo ob pol desetih dopoldne na cerkvenem dvorišču blagoslov zelenja in butaric. Nato bo procesija v cerkev, kjer bo sveta maša z dramatiziranim branjem pasijona po evangelistu Marku. – Na veliki četrtek, 31. marca, bo sveta maša v spomin zadnje večerje ob sedmih zvečer. Nato bo češčenje Najsvetejšega in molitev za duhovnike. Vabimo vas, da ostanete po maši v cerkvi za to priliko, saj je to dan spomina ustanovitve Evharistije in duhovniške službe. – Na veliki petek, 1. aprila, bo slovesno opravilo tega dne ob treh popoldne. Obred vsebuje svetopisemska branja, med njimi poročilo o trpljenju Jezusovem po evangelistu Janezu. Temu sledi odkrivanje in češčenje križa, obred pa se zaključi s svetim obhajilom. Nato je izpostavitev Najsvetejšega v božjem grobu. Zvečer ob sedmih bo pobožnost križevega pota s petjem. – Na veliko soboto, 2. aprila, bo blagoslov velikonočnih jedil ob drugi in peti uri popoldne. Obakrat bo tudi kratko češčenje Najsvetejšega v božjem grobu. Zvečer ob sedmih bo blagoslov novega ognja, velikonočne sveče, hvalospev vstalemu Kristusu, branje svetega pisma, blagoslov krstne vode, obnovitev krstnih obljub in nato slovesna maša velikonočne vigilije. Po maši bo vstajenje, procesija z Najsvetejšim, zahvalna pesem in blagoslov. Ob tej priliki prepeya mešani zbor. – Na velikonočno nedeljo, 3. aprila, bo zgodnja maša z ljudskim petjem ob osmih. Slovesna služba božja z zborovim petjem bo ob pol desetih dopoldne. Ob enajstih tokrat ne bo svete maše. – Na velikonočni ponedeljek, 4. aprila, bo praznična sveta maša ob pol desetih dopoldne in ob šesti uri zvečer. – Za naslednjo nedeljo, 10. aprila, ko imamo tako imenovan belo nedeljo, in sploh za vse nedelje leta je mašni urnik tale: služba božja je ob pol desetih dopoldne,

sobotna vigilna maša, ki velja za nedeljsko, pa je vsako soboto ob sedmih zvečer, razen kadar bo drugače oznanjeno.

FIGTREE - WOLLONGONG ima redno slovensko mašo na cvetno nedeljo, 27. marca, ob petih popoldne. Najprej bo blagoslov zelenja in butaric na dvorišču, nato procesija v cerkev, kjer sledi dramatizirano branje pasijona s sveto mašo. – Na veliki četrtek, 31. marca, bo sveta maša v spomin zadnje večerje ob peti uri popoldne. – Na veliki petek, 1. aprila, bo ob sedmih zvečer liturgično opravilo tega dne, ki se zaključi s svetim obhajilom. – Na velikonočno nedeljo, 3. aprila, bo praznična služba božja ob 11.30 dopoldne. Po maši bo blagoslov velikonočnih jedil. – Redna sveta maša bo nato spet naslednjo nedeljo (10. aprila) in 24. aprila.

CANBERRA ima izredno slovensko službo božjo na velikonočno nedeljo, 3. aprila, ob šesti uri zvečer, nato pa spet redno dne 17. aprila in 15. maja ob 10.30 dopoldne. Na veliko noč bo po maši blagoslov velikonočnih jedil.

BRISBANE: slovenska maša bo na velikonočno nedeljo, 3. aprila, ob šesti uri zvečer. Kraj kot navadno, St. Mary's, South Brisbane. Pred mašo prilika za sveto spoved, po maši blagoslov velikonočnih jedil.

CORNUBIA, Qld.— Na slovenskem hribčku bo sveta maša na velikonočni ponedeljek, 4. aprila, ob enajstih uri dopoldne. Naslov je 146 Redland Bay Road, Cornubia. Po maši bo piknik.

NEWCASTLE pride za slovensko službo božjo spet na vrsto na belo nedeljo, 10. aprila, nato pa spet 29. maja. Obakrat ob šestih zvečer. Pred mašo je vsakičrat prilika za sveto spoved, po maši pa je čajanka v dvorani.

BOŽJI GROB bomo imeli tudi letos, kot vsa pretekla leta, na veliki petek po končanem opravilu ter na veliko soboto ves dan do vigilne večerne maše. Vabimo vse, ki prihajajo v našo cerkev, da napišete svoje ime na spored molilcev pred božjim grobom, ki ga boste dobili na cerkvenih vratih.

POROKE – Johann Franz Konrad, Dapto, N.S.W., sin Johanna in Albine r. Tehovnik, rojen v Wollongongu, krščen v Corrimalu, in Manuela Doblander, hčerka Johanna in Helge r. Plank, rojena in krščena v Zamsu, Avstrija. Priči sta bila Edvard Konrad in Aleksandra Doblander. – Figtree, med poročno mašo dne 12. decembra 1987.

Boris Topolovec, Dural, N.S.W., sin Borisa in Antonije r. Skala, rojen v Sydneyu, krščen v Eastwoodu, in Irena Kobal, Rydalmer, N.S.W., hčerka Ivana in Frančiške r. Pavlovec, rojena v Sydneyu, krščena v

Paddingtonu. Priči sta bila Boris Tomšič in Vesna Franca. — Merrylands, med poročno mašo dne 13. februarja 1988.

Marijan Koželj, Marrickville, N.S.W., sin Hermana in Erike r. Penev, rojen in krščen v Celju, in **Irena Ann Kuret**, Bankstown, N.S.W., hčerka Aleksandra in Albine r. Mahne, rojena v Sydneyu, krščena v Bankstownu (St. Brendan). Priči sta bila Janez in Irena Boštjančič. — Merrylands, med poročno mašo dne 21. februarja 1988.

Novoporočencem iskrene čestitke z željo, naj jih na njunih življenjskih poteh vselej spremlja božji blagoslov.

POKOJNI — V petek 12. februarja letos je v Guilford Nursing Home umrl **ANTON DEVETAK**. Rojen je bil 20. februarja 1907 v Prvačini kot sin Rajmunda in Ane r. Gorkič. Pokojnikov oče je bil svoj čas v Braziliji ter je bil po vrnitvi domov zaposlen kot delovodja v opekarni. Imel je številno družino, saj je bil naš pokojni trinajsti in zadnji otrok. Izučil se je krojaške obrti. Dne 14. februarja 1931 se je v Prvačini poročil z Marijo Sulič, po rodu prav tako iz Prvačine, a pred poroko nekaj časa v Egiptu. Poročena sta bila dolgih 57 let in leta 1934 se jima je rodil sin Renato. Anton je bil v drugi svetovni vojni, pozneje pa je služil pri policiji v Firencah. Družina je prišla v Avstralijo v decembri 1950 na ladji "Castel Bianco". Zadnjih trideset let so živel v Merrylandsu. — Pokojnika je v novembru 1986 pri merrylandski železniški postaji udaril avtomobil in od takrat je njegovo zdravje stalno pešalo. Bil je veselega značaja, kar mu je pomagalo, da je lažje prenašal svoje težave. V času bolezni je večkrat prejel zakramente, dva dni pred smrtno je prejel sveto popotnico in bil ponovno maziljen. — Pogrebo mašo smo imeli v naši cerkvi v ponedeljek 15. februarja. Prepeval je mešani zbor, saj je bila pokojnikova žena Marija dolga leta pevka tega zbora. Nato smo pokojnega Antona spremili na novi del slovenskega pokopališča v Rookwoodu.

Dve smrti rojakov smo imeli v Queenslandu, kjer smo pokopali **HELENO BREG** in **DOMINIKA MARUŠIČA**. O obeh poročajo drugi pod rubriko **Križem avstralske Slovenije**, zato o njih tu ne bom ponavljal.

Sorodnikom vseh treh pokojnih iskreno sožalje!

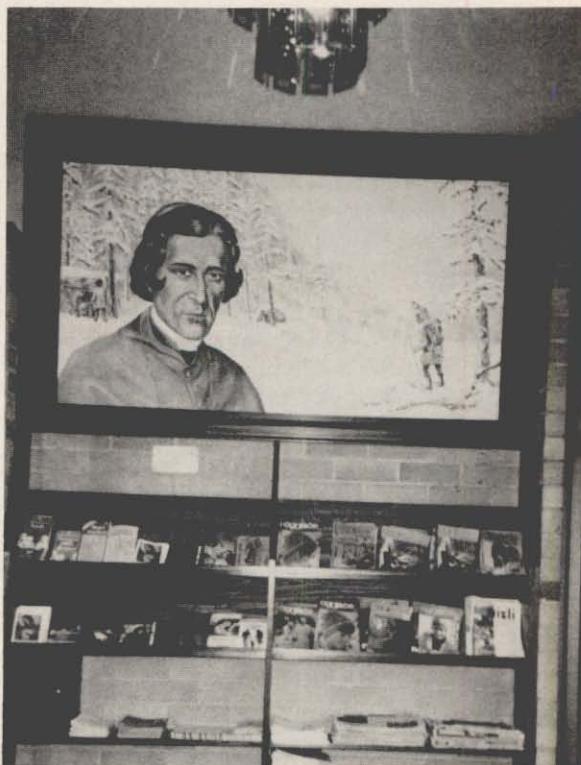
LEPO SLAVJE za našo skupnost je bilo praznovanje petnajstletnice blagoslovitve naše cerkve sv. Rafaela. Med nami je bil škof Beda Heather, ki je vodil slovesno bogoslužje. Po evangeliju mu je Carmen Kalc v imenu naše skupnosti podarila novo mitro (škofovo pokrivalo), ki so jo izdelale sestre v Radovljici, prinesla pa jo je v Avstralijo Štefka Elijaš, ki je prišla z Ble-

da k nam na obisk. Po obhajilu je škof blagoslovil sliko božjega služabnika Friderika Baraga, ki jo je izdelal arhitekt ing. Robert C. Mejač v Queenslandu, okvir zanjo pa je napravilo podjetje Primorie Pty. Ltd, katerega vodita Bruno Bolko in Stanko Slokar. Ob koncu maše smo poslušali magnetofonski trak, s katerega nam je govoril škof dr. Stanislav Lenič v Ljubljani. On nam je pred petnajstimi leti blagoslovil cerkev. Bogoslužje smo končali z zahvalno pesmijo in z njo izrazili hvaležnost za vse, kar smo v teku teh let prejeli od Njega.

Pri maši je prepeval mešani zbor pod vodstvom Marije Umbrazunas in Starihove Mirijam. Po cerkveni slovesnosti je bil v dvorani nastop moškega zборa Slovenskega društva Sydney pod vodstvom Jožeta Urbasa ter merrylandske folklorne skupine pod vodstvom Ivana Koželja. Sledil je piknik, ki ga je imela na skrbi druga delovna skupina.

PIRHOVANJE bo tudi letos v naši dvorani na velikonočni ponедeljek, 4. aprila, od sedme ure zvečer dalje. Igral bo ansambel "Planinski sekstet", ki ga že poznamo, saj je nastopil z velikim uspehom v naši dvorani že 20. februarja in nato še po društvih. Prosimo, da napravite rezervacijo najpozneje do opoldne na dan prireditve.

P. VALERIJAN

IZPOD TRIGLAVA

UMRL JE na Štefanovo v Ljubljani priznani slovenski slikar in grafik **Riko Debenjak**, ki je za svoje umetniško udejstvovanje prejel mnogo največjih domačih in tujih nagrad, med ostalimi Prešernovo in Jakopičovo, v tujini na Dunaju pa Herderjevo nagrado. Najbolj znana je njegova zbirka grafik Magične dimenzijske, s katero je ponesel sloves ljubljanske grafične šole daleč preko slovenskih meja.

Pokojni umetnik je bil primorski rojak, saj se je rodil v Kanalu ob Soči leta 1908. Studiral je v Beogradu in se izpopolnjeval še v Parizu ter kasneje v grafičnem ateljeju J. Friedlaenderja. Od 1960 do 1973 je v Ljubljani predaval in vodil katedro za grafiko. Ko je Kanal pripravil in po njem imenoval Galerijo Rika Debenjaka, je umetnik za to ustanovo rojstnega kraja podaril velik del svojih umetnin. Kot vrhunski grafik je v teku svojega bogatega življenja Debenjak sodeloval na vseh najpomembnejših svetovnih grafičnih razstavah.

DIJAKI v Ljubljani protestirajo zaradi šolskih prostorov, urbanisti pa se jim pridružujejo s tožbami nad starostjo gimnazijskih stavb. Povprečna starost 23 stavb ljubljanskih srednjih šol je 67 let. Res so po vojni zgradili deset novih šol, a mnogih šolskih objektov, celo tistih iz časov pred prvo svetovno vojno, leta in leta niso popravljali. No, vsaj malo so se zdramili, četudi gre le za lepo zunanjost: nedavno so namreč podrli odre ob srednji elektrotehnični šoli, da študentje in mimočoči lahko opazujejo na novo pobeljeno fasado stavbe iz časov pred osemdesetimi leti ...

GORSKI REŠEVALCI vsekakor sodijo med skupino najbolj pozrtvovalnih ljudi. Nemaločrat če ne kar vedno pri reševanju izpostavljajo svoje življenje za bližnjega. V Mariboru so te dni proslavili štiridesetletnico postaje gorske reševalne službe. V mariborski skupini reševalcev je vpisanih 199 prostovoljcev, med njimi šest zdravnikov, ostali pa so tudi izvezbani za svojo reševalno službo. Gorski reševalci morajo opraviti vrsto zahtevnih izpitov. Celotno šolanje traja šest let, seveda v prostem času.

SVET REPUBLIKE, najvišje posvetovalno politično telo v Sloveniji, je nedavno zasedal v Ljubljani. Poročilo o tem zasedanju se glasi takole: "Svet je poslušal informacijo o odlaganju jugoslovenskih dolgov. Država je zaradi zelo slabega gospodarskega položaja

prisiljena odlagati plačila na daljši rok, kar pa pomeni, da bodo plačevali še naši pravnuki. Gre za naslednje: zdaj dolgujemo okrog 21 milijard dolarjev in prav toliko bomo dolgovali še leta 2007, če bo odložitev sploh uspela; za obresti bomo pa tedaj plačali še 22 milijard dolarjev in pol . . ."

Tako poročilo še pred nekaj leti sploh ne bi našlo pot preko meja, zdaj pa je prišlo celo med nas v Avstralijo. Če bi možje republičnega sveta našli vsaj približno rešitev problema, bi bil gotovo v poročilu . . .

V MODERNI GALERIJI v Ljubljani so 23. decembra odprli razstavo kiparskih del pokojnega velikega umetnika Franceta Goršeta in bila je na ogled do 31. januarja. Vzbuila je veliko zanimanje ter imela vse dneve obilo obiskovalcev, saj so bila Goršetova dela zdaj prvič predstavljena domovini tako kot to zasluzijo. Gorše je bil namreč povojni begunc: ustvarjal je preko meja, najprej v Trstu, od koder je prišel v ZDA, po več letih pa se je vrnil v Evropo. Nastanil se je na Koroškem v Avstriji ter do smrti ustvarjal v lastnem ateljeju v Svečah, ki ga je preuredil iz gospodarskega poslopja kupljene kmetije. Le škoda, da je z razstavo v domovini dobil priznanje šele po smrti. Pred leti so mu prijatelji pripravili razstavo v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici, pa so jo morali dan pred začetkom razdroti in preklicati otvoritev. Res, le komu v korist?

Gorše je bil vse življenje globoko veren mož. Po rodu je bil dolenjski rojak iz Zamosteca pri Sodražici.

LJUBLJANSKA revija Telex (24. dec. 87/17) citira Titovega življenjepisca Vladimira Dedijerja, ki je na kulturnem večeru v Mariboru dne 17. decembra 1987 dejal tudi tole: "Veste, Jovanka Broz je imela veliko krvzna; gledal sem seznam vsega, kar so našli pri njej: imela je, ljudje moji, dvesto krznenih plaščev! Kakšno zvezo ima to s socializmom? Sicer pa je tudi Josip Broz dal v Jugoslaviji zgraditi 32 dvorcev. Za eno od svojih knjig sem naredil anketo in sem poslal šefom kakšnih šestdesetih držav na svetu vprašanje, koliko dvorcev so si dali zgraditi. Prvi mi je odgovoril Pertini: 'Živim v istem stanovanju, kot sem živel pred izvolitvijo, imamo pa pet dvorcev, ki so bili še kraljevi in jih uporabljamo, kadar jih potrebujemo.' Od Homeinija sem dobil odgovor, da je šah Reza Pahlavi zgradil pet dvorcev. — Mi pa dvainštredeset! . . ."

V isti izdaji Telexa je objavljen tudi tale ocvirk iz ust istega Dedijerja: ". . . V začetku so bili komunisti prvi na juriš in zadnji pri kotlu, čim dlje pa je trajala revolucija, tem bolj je prevladovalo prepričanje, da morajo komunisti ostati, da bodo po vojni prevzeli oblast. Takrat so se začeli prvi privilegiji in ne več prva linija. To je zgodovinska resnica, ki je ni mogoče

zamolčati in prikriti; to so življenjska dejstva. Zgodovinska resnica je, da se je to začelo že med vojno."

Vsek komentar bi bil odveč.

PREŠERNOVA ZDRAVICA naj bi postala slovenska uradna narodna himna. Za to je dal pobudo predsednik Socialistične zveze Slovenije Jože Smole, ko se je letos udeležil recitacijskega maratona pri Prešernovem spomeniku pred ljubljanskim mostom, na slovenski kulturni dan. O tem predlogu je časnikar objavil tole: "... Neglede na končni izid pa je Zdravica že sedaj naša pesem, kajti ta pesem in ne kakšna druga bo naša svečana vodnica brez političnih in ideoloških parol, brez prepričevanj in dolgih razprav. Kljub državnim mejam Zdravica povezuje po vsem svetu živeče Slovence, v smislu Prešernove misli: 'Žive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat dan'..."

KAR RASTE IN BRSTI je bil naslov zanimive razstave, ki je bila odprta prvega februarja letos v ljubljanskem Cankarjevem domu (I. preddverje). Zbrali so s sodelovanjem Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani stare botanične ilustracije. Na ogled so bile številne botanične knjige o rastlinah, cvetlicah, travah, grmovju in drevesih, ki so bogato poslikane.

Udeležba je pokazala, da Slovenci ljubimo naravoter se Slovenija ne imenuje zastonj dežela vrtov.

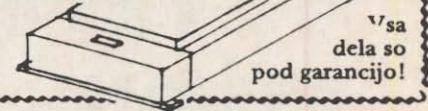
ZA NOVO STRANKO se zavzema dipl. ing. Franc Tomšič, ki je bil v zadnjem decembru voditelj stavke v Litostroju. Stavka je bila naperjena proti nižjim plačam in padajoči življenjski ravni. Tomšič je v razgovoru z novinarjem izrazil dvom, "da bi delavski razred v Sloveniji in Jugoslaviji res podpiral zacementirano družbeno ureditev, ki sloni na monopolu ene stranke". Zato naj bi ustanovili še neodvisno socialdemokratsko stranko, ki naj bi delala v okviru Zveze delavskega ljudstva kot zdaj dela komunistična partija. V "Mladini", ki jo izdaja Zveza socialistične mladine Slovenije in je bila že večkrat zaradi svojega pišanja zaplenjena, beremo Tomšičeve razlage o potrebi te nove stranke: "... Delavstvo enostrankarskega sistema ne podpira. Vedno se je govorilo, da je delavski razred brez nasprotij, danes pa je med nami polno nasprotij. In če so nasprotja, ne moremo zagovarjati le enega mnenja. Prepričan sem, da pravo delavsko samoupravljanje izključuje enopartijski sistem. Kolikokrat smo se že pogovarjali, kaj naj bi bila Zveza komunistov, kolikokrat smo govorili, da je to avantgarda, toda zame je neko gibanje, politična stranka, avantgarda pa le takrat, ko dobi 50,1 glasov in sicer vsaki dve oziroma štiri leta. To je bistveno. Mislim, da se naši komunisti tega ne zavedajo. Ne moreš enkrat za vse večne čase reči — smo avantgarda. Treba se je vprašati, ali nas ljudstvo podpira ali ne. Že leta govorimo, da je vse manj zaupanja

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOŠEŠKO PODJETJE

**LUCIANO VERGA & SONS
MEMORIALS P/L
ALDO and JOE**

**10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061**

Telefon:
359 1179

v Zvezo komunistov, in na svobodnih volitvah bi rad videl, koliko odstotkov ljudi bi še glasovalo zanjo... Zdaj imamo več kot 40-letne izkušnje in vidimo, da tako več ne gre naprej."

Korajzen je Tomšič. Sicer težko verjamem, da bo kaj iz vsega tega, je pa že veliko, da se o tem doma govori in piše. Pred leti bi Tomšič končal na Golem otoku, ali pa bi dobil kroglo ...

V KOPRSKI STOLNICI so se 24. februarja poslovili od prošta Leopolda Jurca, bivšega generalnega viškarja kopranske škofije, "človeka izrednih zaslug za Cerkev, slovenski narod in kulturo", kot je dejal v uvodnem nagovoru v mašo zadušnico ljubljanski nadškof Šuštar. Pri pogrebu je bilo 6 škofov in 85 duhovnikov.

Pokojni prelat Jurca je bil rojen aprila 1905 v Braniku (Rihemberk), po bogoslovju v Gorici pa bil leta 1929 posvečen v duhovnika. V Istri je deloval 33 let, v Kopru pa 26 let. Poleg dušnega pastirstva je vršil vrsto odgovornih služb v Cerkvi. Povsod se je tudi potegoval za narodove pravice. Zato je bil pod fašizmom zasliševan, nadzorovan, preganjan in kaznovan.

Svoje bogate življenjske izkušnje s političnimi oblastmi je pokojnik dobro uporabil v marcu 1946, ko je bil izbran v tričlanško istrsko delegacijo. Ta se je sestala z mednarodno komisijo za razmejitev med Italijo in Jugoslavijo ter s svojimi dokazi doseglj, da je Istra s Slovenskim Primorjem pripadla Jugoslaviji.

Prošt Jurca ima v Melbournu rodno sestro Ivanko Urbas, ki ji izrekamo sožalje ob bratovi smrti.

**HEIDELBERG CABINETS
PTY. LTD.**
FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

**7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)**

**TEL.: 465 0263
A.H. : 459 7275**

ŽENA V SVETEM PISMU

S KRIŽANIM IN VSTALIM

NA vsem Starem vzhodu je bil položaj ženske nižji od položaja moškega. Tudi med Judi je prevladovalo mnenje, da je ženska v vseh pogledih manj vredna kot moški. Ženska opravila so bila v glavnem vezana na dom in družino. V javnem življenju žene niso imele veljave. S postavo so se seznanile le toliko, da so vedele za prepovedi, ni pa jim bilo treba izpolniti vseh zapovedi. Lahko so spremljala javno bogoslužje, niso pa smelete pri njem dejavno sodelovati. Večjo vlogo so imele pri domačem bogoslužju, ki je vezano na dom in družino. One so pripravile vse potrebitno za velikonočno večerjo; vsako soboto so prizigale "sobotno luč".

Po vsem tem je bilo nenavadno, da je Jezusa poleg učencev spremljala tudi skupina žen. To najprej omenja Luka v času Jezusovega delovanja v Galileji. S to skupino žen se ponovno srečamo v zadnjih trenutkih Jezusovega zemeljskega življenja. Če temu dodamo še žene v pripovedih o Jezusovem vstajenju, je očitno, da dajejo evangeliji ženski precej večjo veljavo kot takratna judovska kultura.

Ženske niso mogle pričati na sodišču, zato jih poročilo o sodnem procesu zoper Jezusa niti ne omenja. Izjema je le Pilatova žena, ki vidi v Jezusu poštenga, uvnemirajočega in privlačnega človeka; to da sporočiti svojemu možu, a ne v javnosti (prim. Mt 27, 19).

Evangelist Luka omenja, da je Jezusa na križevecem potu spremljala velika množica, med njimi tudi žene, ki so jokale in žalovale zaradi njega (prim. 23, 27). Iz tega smemo sklepati, da je bilo ljudstvo Jezusu naklonjeno. Poleg nahujskane množice je bila tam še druga množica, vendar nemočna. Le pogumne žene so se prerinile do obsojenca in skušale z njim deliti trpljenje. Po starem izročilu naj bi bila med njimi tu-

. . . IN kupil je pli grob, ki je bil vsekan Marija Magdalena in je položil.

Ko je minila sobota in Saloma kupile diše navsezgodaj, ko je son

Govorile so med sobo: "Grob?" Ko so se pa je namreč zelo velik je sedel na desni strani Šile. On pa jim reče: "Nega. Vstal je. Ni ga pojrite in povejte nju Galilejo; tam ga boste

Stopile so ven in sebe. Nikomur niso nihajali.

di Veronika, ki jo omenja šesta postaja križevega pota.

Marijo, Jezusovo mater, posebej omenja le Janez (prim. 25 - 27). Stala je poleg križa z ženami in učencem, ki ga je Jezus ljubil. Njej veljajo besede: "Žena, glej svoj sin!" in učencu: "Glej, tvoja mati!"

Že dosti prej je Marija sprejela posebno vlogo, ki ji jo je Bog namenil. Skrivnostne besede starčka Simeona "tvojo dušo bo presunil meč" je zdaj dobro razumela. Sinov križ je tudi na njenih ramenih. Trpita skupaj. Sovraščvo, prezir in zaničevanje se zlivajo tudi na obsojenčeve mater. To nam pripoveduje četrta postaja križevega pota ali pa stara cerkvena pesem Mati žalostna je stala.

Jezus se na križu daruje svojemu Očetu za vse ljudi. Marija pa pod križem postane "dar" učencu, ki ga je Jezus ljubil; postane njegova mati. Razlagalci evangeliјev pravijo, da je učenec pod križem apostol Janez, ki je edini od dvanajsterih ostal z Jezusom do konca. Ta učenec na nek način predstavlja vse verujoče in tako Marija ne postane le njegova mati, ampak mati vseh, ki verujejo.

Dogodek pod križem ni čisto nov. Gre za potrditev tega, kar se je zgodilo pri Jezusovem učlovečenju. Ob angelovem oznanjenju postane Marija mati Emanuela – Boga z nami. Že takrat postane tudi mati tistih, ki

Božja beseda

no rjuho, ga snel, zavil v rjuho in položil v kalo. Nato je zavalil kamen na vhod v grob. ja, Jozejeva mati, pa sta opazovali, kam ga

o Marija Magdalena, Marija, Jakobova mati da bi ga šle mazilit. Prvi dan v tednu so šle zšlo, h grobu.

j: "Kdo nam bo odvalil kamen z vhoda v tja, so videle, da je kamen odvaljen; bil opile so v grob in zagledale mladeniča, ki ogrnjen z belo haljo, in so se zelo prestra bojte se. Jezusa iščete, Nazarečana, križanj. Poglejte kraj, kamor so ga položili. Toda v im učencem in Petru: 'Pred vami pojde v eli, kakor vam je rekel'."

žale od groba. Trepetale so in bile vse iz vedale, ker so se bale.

(Mr 15, 46 – 16, 8)

so z Bogom povezani. To materinstvo postane pod križem, za tiste ki verujejo, še močnejša duhovna vez. To je občutila že prva Cerkev. Čeprav Marija ne pridi ga, ne deli zakramentov, ne hodi na misijonska potovanja kakor apostoli, postane notranja vez verujočih, postane pot do Jezusa. To vlogo ima Marija tudi v današnji Cerkvi. Ob Jezusovem spočetju jo je sprejela, pod križem pa je zanjo dozorela.

Po Janezovem poročilu sta pod križem skupaj z Marijo stali še Marija Kleopova in Marija Magdalena. Ostali evangeliisti poročajo, da so žene, ki so Jezusa spremljale od Galileje, stale nekje daleč zadaj.

Vse kaže, da je bil tudi pokop pokojnega moško opravilo. Žene so Jožefa iz Arimateje le spremile h grobu. Evangelisti posebej naglašajo, da so si ogledale grob in kako je bilo Jezusovo telo vanj položeno. Ko so se vrnile, so pripravile dišav in mire. Dišave so pripravile zato, da bi dokončale Jezusov pokop, ko bo minila sobota. Maziljenje je bilo njihovo opravilo.

"Nedeljsko" jutro prve Velike noči pripada ženam. Medtem ko se učenci skrivajo in s strahom čakajo, kaj se bo zgodilo, so žene na potu h grobu. Skrbi jih le kamen, ki je zapiral vhod v grob.

Ko žene pridejo do groba, vidijo, da je kamen odvaljen. Še bolj so presenečene, ko najdejo prazen

grob. Prazen grob omenjajo vsi štirje evangeliisti. Po Marku so žene stopile ven in zbežale od groba. Trepetale so in bile vse iz sebe. In nikomur niso nič povedale, ker so se bale. Po Luku so vse to povedale apostolom. Tem pa so se njihove besede zdele kakor blodnje in jim niso verjeli. Pri Janezu Marija Magdalena najde prazen grob in precej pomisli na to, da je Jezusovo truplo odnesel kak človek. Prazen grob žena ne prepriča; ne more biti dokaz za Jezusovo vstajenje, je pa nekako opozorilo in znamenje zanj. Vera v Jezusovo vstajenje ima drug temelj.

Poleg pravnega groba se v vseh poročilih srečamo s prikaznijo (angela, moža v belem, mladeniča). Kadar svetopisemski pisatelj govori o angelu ali kaki drugi osebi, ki se prikaže, nam hoče povedati, da gre za resnico, ki je zunaj dosega naših čutov. Navadno gre v takem primeru za razodetje. Kaj je ženam razodeto? "Jezusa iščete, Nazarečana, križanega. Vstal je. Ni ga tukaj." Žene zmanjšajo živega med mrtvimi. Zaman iščejo Križanega, ker je sedaj Vstali. Sledi še naročilo, naj povedo učencem, da se bo Vstali srečal z njimi v Galileji.

Šele prikazovanja Vstalega dajo trdnost velikonočni veri. Jezus se najprej prikaže Mariji Magdaleni (in drugi Mariji – to omenja Matej, pri Janezu pa je pozabljena). Po Mateju sta obe Mariji prestrašeni zapustili grob in naproti jima pride Jezus. Po Janezu pa se Marija Magdalena sreča z Jezusom pred grobom. Najprej ga ima za vrtnarja in ga nagovori takole: "...če si ga ti odnesel (Jezusa), mi povej, kam si ga položil, in ga bom jaz vzela." Šele ko jo pokliče po imenu, ga spozna. Jezus ji reče: "... Stopi k mojim bratom in jim povej: Grem k svojemu Očetu in vašemu Očetu, k svojemu Bogu in vašemu Bogu."

Zatem žena odide k učencem in jim vsa vesela oznani: "Gospoda sem videla!"

Zakaj je Jezus to slovesno poslanstvo poveril ravno ženi? V šali večkrat rečemo: da bi se stvar hitreje razvedela ... Glede na takratno vlogo žene v javnosti je to povsem ponesrečena izbira. Učenca na poti v Emavz razlagata Jezusu, ki se jima pridruži kot tugec: "... zbegale so nas tudi nekatere žene iz naših vrst ..." Celo učenci niso dali kaj dosti na njihove besede ...

Vrnimo se na Golgoto. Žene so vztrajale z njim, ki je izkazal človeštvu ljubezen do konca. One mu ostanejo zveste. Ali ni skrivnost razodeta najprej njim zato, ker že pod križem pokažejo pripravljenost za vetrovanje? V tej veri hitijo h grobu. Bile so priče Križanega in zdaj postanejo priče Vstalega.

P. TONE

Svetja družina

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave., W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S. A., 5007)
Tel.: (08) 46 9674

VELIKONOČNI SPORED 1988

Na cvetno nedeljo ob deseti uri blagoslov oljki in zelenja, nato procesija v cerkev in sveta maša, med katero bodo mladi brali pasijon v angleškem jeziku.

Na veliki torek skupna priprava na velikonočno spoved, ob koncu skupna odveza. Priprava bo za mladino v dvorani, za starejše v cerkvi. Pričetek ob sedmih zvečer. K zakramantu sprave vsi lepo vabljeni.

Na veliki četrtek zvečer ob sedmih sveta maša — spomin na zadnjo večerjo. Po maši prenos Najsvejšega v ječo, zatem zasebna molitev.

Na veliki petek strogi post. Bogoslužje dneva bo v naši cerkvi popoldne ob treh. Po končanih obredih bo odprt božji grob in skupno bomo molili rožni venc. Priložnost za sveto spoved.

Na veliko soboto ob deveti uri križev pot, nato izpostavljeno Najsvejšče v božjem grobu ter molitve po razporedu družin.

Bogoslužje velike sobote se prične ob 7.30 zvečer. Najprej blagoslov ognja, velikonočne sveče, slavospev Luči, branje iz svetega pisma, blagoslov krstne vode, obnovitev krstnih obljud, slovesna velikonočna vigilna maša, vstajenje, procesija okoli cerkve ter blagoslov z Najsvejšim.

Blagoslov velikonočnih jedil bo na veliko soboto ob treh popoldne, ob petih in zvečer po vstajenju.

Velikonočna nedelja — Kristusovo vstajenje. Ob deseti uri dopoldne slovesna peta sveta maša, med katero bo pel mešani zbor.

Na velikonočni ponедeljek sveta maša zjutraj ob osmi uri za vse dobrotnike slovenskega misijona.

Spovedovanje bo vse dni v velikem tednu, razen na samo velikonočno nedeljo.

Posebej vabim rojake, naj bi v velikonočnem troevidju radi obiskali našo cerkev. Toliko je lepe priložnosti in to le enkrat v letu. Kako radi smo šli doma vse tri dni v cerkev, še posebej k božjemu grobu, k vstajenju in seveda k maši na samo veliko noč. Ni bilo avtomobilov, hodili smo peš tudi po dve uri in morda še več do cerkve. Takrat je bilo družinsko življenje veliko lepše. Našli smo čas za Boga, Bog pa je

obilno blagoslavil naše družine, naše domove in njih imetje. Danes pa ni težav: vsi imamo prevozna sredstva in smo lahko v nekaj minutah pri cerkvi. Vendar je materializem zaslepil mnogim oči. Zato v marsikateri slovenski družini ni blagoslova in srečnega življenja. Kaj nam potem pomaga vse blagostanje, da ne rečem bogastvo, če nismo srečni in zadovoljni. Zato vse prijateljsko vabim: radi prihajajte v slovensko cerkev, še posebej za tako lepe praznike kot so velikonočni. Posebno vas vabim za veliko soboto, ko je ves dan priložnost za molitev pri božjem grobu. Pripeljite s seboj tudi svoje otroke in vnake k pomenljivim obredom, še posebej k blagoslovu velikonočnih jedil in vstajenju. V avstralski cerkvi teh običajev ni.

Rojake v Milduri bom obiskal na cvetno nedeljo zvečer ob 6.30. Pred mašo bo priložnost za velikonočno spoved. Tamkajšnji rojaki, obvestite se med seboj in obvestite tudi hrvatske prijatelje.

V Berriju bo slovenska maša na velikonočni pondeljek zvečer po spovedovanju ob 6.30. Ne zamudite lepe priložnosti. Rojake v Berriju prosim, da o našem srečanju obvestite tudi tiste, ki ne berejo Misli.

Naši upokojenci bodo imeli naslednje srečanje šele v aprilu. Datum bo objavljen v cerkvenih oznanilih in v obvestilih naše radiljske oddaje.

Dne 24. aprila, ko je nedelja duhovniških in redovniških poklicev, bo naša mladina oblikovala mladinsko mašo. Posebej bomo seveda molili za poklice.

Radiljska oddaja v priredbi našega verskega središča je odslej vsako sredo zvečer ob 7.30 na valovih etnične radiljske postaje 5 EBI FM. Ena oddajo bo oblikovala in izvajala mladina verskega središča.

V mesecu februarju smo imeli za pusta, ki je po tradiciji menda praznik vseh starih in mladih, v naši dvorani pustno maškerado. Namenjena je bila v prvi vrsti našim dobrotnikom, ki vedno radi priskočijo na pomoč, ki niso nikoli prezaposleni in tudi ne vedno brez denarja, kadar so vprašani za pomoč. Bil je zares prijeten slovenski večer. Tudi maske so bile zelo izvirne. Pridne gospodinje so napekle celo kopico odličnih pustnih krofov. Za zvrhano mero smeha sta poskrbela Franci in Krista Male, ki sta vedno polna smešnih in zanimljivih domislic. Nekateri so po doljih letih doživelji prijetno razpoloženje ob "polštertancu". Z domačimi vižami nas je zabaval muzikant Vinc Katrn, ki je raztegoval svojo harmoniko vse do enajstih zvečer. Vsi so odhajali polni dobre volje, maškarere pa so doobile za nagrado — okrašeno svinjsko glavo. Vsem hvala za sodelovanje.

Ob koncu želim vsem rojakom, naj bodo njih velikonočni prazniki res blagoslovjeni! — P. JANEZ

Premakljivi svečnik

15.

V ZAČETKU meseca julija se je Zdravko poslovil od župnije. Bilo mu je nekoliko težko zlasti slovo od otrok, ki so ga imeli radi, pa tudi od vernikov, ki so imeli sicer svoje napake, niso pa bili ne slabši ne boljši od vernikov drugih župnij. Najteže se je poslovil od župnika Ivana, s katerim sta se ves čas zares dobro razumela in sta bila drug drugemu v pomoč in oporo, prav tako od Julke, gospodinje, ki mu je bila matrinsko naklonjena.

Skrb za prevoz njegovega pohištva in knjig je prevzel organist in mu je obljubil, da bo naslednji dan vse to na novem mestu. Tako je Zdravko krenil na novo mesto s svojim kolesom, ki ga je obložil z nabito polno torbo in še dvema paketoma vsakega na eni strani. Do nove župnije ni bilo ravno tako daleč, nekaj več kot štirideset kilometrov, vendar se je pot neprestano nekoliko dvigala in je prišel na svoje mesto precej prepoten.

Na novem mestu ga je čakalo prvo neprijetno presenečenje. Župnišče ni bilo prazno, ampak je v veliki sobi stanovała neka ženska z dvema otrokoma.

"Toda kako je to mogoče? Na škofiji so mi rekli, da je župnišče prazno. O tem sploh nisem premišljeval. Zdaj pa vidim, da ni. Kdaj pa ste se vselili, gospa?"

"Kakšna gospa neki. Če ste vi gospod, je to vaša stvar, jaz pa nisem gospa. Lahko mi rečete tovarišica ali Rozika, kakor vam bolj ugaja."

"No, to res ni važno. Toda kako naj se zdaj znajdem, če župnišče ni prazno?"

"Je pa ni. Saj v župnišču ni samo ena soba. Jih je več in imate možnost, da si izberete, kar potrebujete."

"Toda saj ste se gotovo vselili s kakim dovoljenjem. Kdo pa vas je napotil sem?"

"Občina. Tovariši na občini. Mislim, če imajo na občini toliko srca, da so me spravili z otrokoma pod streho, menda ne bo božji služabnik bolj trdega srca in bi me hotel vreči ven."

"To ne. Ampak vse skupaj je tako nepričakovano, kdo bi si mislil."

"Tudi jaz sem ostala nepričakovana na cesti. Bajto, kjer sem prej stanovała, so včeraj podrli. Doli v dolini je stala tik ob cesti. Ker pa širijo cesto, so morali bajto podreti. Občinski pa so našli rešitev, češ, župnišče je prazno pa vselimo vanj žensko z dvema otrokoma. In tako sem tukaj."

"Vi ste si izbrali najboljšo sobo."

NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$100.— Cvetko Falež; \$93.— Marica Klakočer; \$37.— Alojz Bohte; \$33.— Jože Kosi, Mario Jenko; \$23.— Jože Turk, Lojzka Prpič, Željko Rob, Jožef Štemberger, Slavko Drezga, Franc Purgar; \$20.— Anica Mukavec; \$18.— Angela Škofic; \$17.— Janez Lah, Martin Berkopec, Ivan Pišotek; \$15.— Anton Brne; \$14.— Mila Vadvnjal; \$13.— Viljem Mrdjen, Lojzka Vučko, Pavla Čečko, Maria Cuzzolin, Alojz Drvodel, Antonija Vučko, Anton Vogrin, Bernard Zidar, Helena Berkopec, Ivana Čibej, Helena Tritter, Petrina Pavlič, Milan Gorišek, Janez Rotar, Marija Birsa, Jože Brožič, Jože Lapuh, Anton Cevac, Pavla Bernetič, Hermina Korosha, Stanko Mlinar, Ivanka Jaušovec, Hinko Hafner, Jože Vah, Ivan Damš, John Falež, N. N., Anna Lešnjak; \$11.— Franjo Briševac, Roman Perko; \$10.— Ignac Kalister, Ivanka Bratoš, Emil Vadnal; \$8.— Štefan Vuk, Antonija Stanson, Karolina Pečnik, Friderick Nemec, Valentin Lenko, Ivana Krnel, Marija Krnel, Ivanka Bajt, Maria Zai; \$7.— Rozi Lončar, Jože Košorok, Marta

Procesija v BEGUNJAH
NA GORENJSKEM

Kobe, Walter Jelenič, Ivanka Cek; \$6.— Jože Koprivc, Janez Krušec; \$5.— Anton Bratuša, Maria Iskra, Anica Rezelj, Jože Plevnik, Dr. Jurij Koce, Marija Podgornik, Anna Lipovnik, Franc Ižanc, Angel Bajt, Janez Škraba, Anne Pančur, Anica Smrdel, Eligij Šerek, Lucija Pungerčar, Lojze Furlan, N.N., Lidija Bole; \$4.— Franc Uršič, Edvard Hojak, Michaela Brkovec, Marija Dolenc; \$3.— Ivan Zupan, Jožef Lipek, Jože Vuga, Martha Wagner, Franc Sodja, Matilda Vrh, Marija Žeks, Anton Ferfila, Justi Mrak, Ivanka Jerič, Tone Tukšar, Antonija Plesničar, Nada Ilijas, Tinka Urh, Jože Kalc, Franc Križman, Danica Bizjak, Franc Vravnik, Franc Valher, Milan Kavič, Libero Babič, Vinko Prinčič, Jožica Oder, Franc Žužek, Franc Švrt, Jože Sok, dr. Stanislav Frank, Zofija Brkovec, Daniel Pondelak, Olga Todorowski, Branko Tavčar, Štefaniča Rijavec, Jakob Urbančič, Stephanie Fretze, Anton Šabec, Štefan Saule, Justina Costa, Janika Rutherford, Ivanka Zec, Marko Zitterschlager, Janez Primozič, Leopold Miller, Andrej Lenarčič, Alojz Poklar, Danilo Gašperin, Mario Svetina, Ivanka Penca, Matija Cimerman, Pavel Rob, Franc Kodrič, Marko Pintar, Joe Belovič, Florian Vojska, Sonja Fon, Alojzija Paravan, Anica Sivec, Jože Marinc, Zofi Juryszczuk, Franc Car, Štefaniča Šorec, Janez Jernječič, Franc Rolih, Martin Pečak, Maks Krajinik, Alojz Filipič, Herman Šarkan, Anton Muha, M. Vindiš, Maria Belavič, Ivan Strucell, Zorka Černjak; \$2.15 Ivanka Zuodar; \$2.— Branka Iskra, Zora Pace, Marjan Kocbek, Stanko Golcman, Franc Mirnik, Štefania Andlovec, Dora Dolenc, Drago Grlj, Mirko Cizerle, Olga Antolovich, Veronika Seljak, Aleksander Gubič, Maria Telich, Elka Lavrenčič, John Mihič, Franc Mramor, Zoran Žele, Ivica Tabor; \$1.— Draga Valenčič, Jože Horvat, Blaž Pribaz, Janez Drovečnik, Kristjan Janežič, Jože Kovačič, Florijan Mavrič, Elizabeta Bohl, Janez Rogl, Guerrino Jerman, Maria Titan, John Marinček, Stanko Grlj.

MATERI TEREZIJI
ZA NJENE LAČNE SIROTE:
\$50.— N. N., Gabrijel in Pavla Pirc
(namesto božičnih voščil znancem),

"Zakaj najboljšo? Najbolj pripravno. Mi smo le trije, vi pa ste sami in zakaj bi moral eden imeti večjo sobo kakor trije?"

"Jutri bova že dva. Prišla bo moja sestra, ki mi bo gospodnjila, Eno sobo bi pa moral imeti za goste."

"S sestro, če je res sestra, sta lahko skupaj v eni sobi, pa vam še ena ostane za goste. Čeprav ne vem, kdo naj bi kdaj zablodil sem v to samotno župnijo."

"Pa niste mogli dobiti kje drugje stanovanja?"

"Ga niti nisem iskala. To ni moja skrb. Skrbijo naj tisti, ki so za to postavljeni. Kje boste pa nocoj spali? Saj so sobe čisto prazne, pripeljali pa niste ničesar s seboj."

"Bom že kako to noč."

"Vam naj posodim odejo, da ne boste na golih tleh?"

"Ne, hvala. Potrebujete jih za otroke. Jaz bom že kako."

V prvih jutranjih urah naslednjega dne se je Zdravko s kolesom odpeljal na občino in poiskal referenta za stanovanjska vprašanja.

"Neki ženski, niti ne vem, kako se piše, ste dali odločbo, da se lahko naseli v župnišču. Je to zakonito?"

"Mislite, da kar tako zganjam nezakonitosti? Stanovanje je bilo prazno in smo ji dodelili sobo. Za kuhinjo pa naj se zmeni z vami."

"Torej ste vedeli, da bo župnišče od prvega julija služilo svojemu namenu in kljub temu ste vanj vselili stranko?"

"Tako bo še bolj služilo svojemu namenu. Za stanovanje namreč. Ne morem si misliti, da bi en sam človek potreboval celo župnišče za stanovanje."

"Ne gre samo za enega človeka, tudi ne samo za stanovanje. Že danes pride moja sestra, da mi bo gospodnjila, in potrebuje sobo, jaz pa tudi potrebujem svojo sobo, tretja služi za pisarno, obenem pa tudi za obednico ob raznih priložnostih, prav tako pa tudi za goste, kadar kdo pride."

"Odločba, ki smo jo dali ženski, je samo začasna, dokler ne najdemo ranžirajo kaj drugega. Zaenkrat pa je tako in tega ni mogoče spremeniti. Potrpite malo in pomislite, da tudi drugi ljudje potrebujejo streho nad glavo."

Zdravko je telefoniral na škofijo, a so mu tudi tam priporočili potrpljenje, pomagati pa mu zaenkrat ne morejo, so rekli.

Doma je Zdravko potegnil za vrv, da se je zvon po dolgem času spet oglasil, saj je sicer zvonil samo ob nedeljah, ko je kateri izmed sosednjih duhovnikov prišel sem maševat, med tednom pa ni zvonil, ker ni bilo zvonarja, zvonarja pa ni bilo, ker ni bilo nikogar, ki bi ga bil voljan plačati.

Potem je šel pred cerkev in oprezoval, kje bi stalnil kakega otroka, da bi ga povabil k maši, sam vendar ne bi rad maševal. Toda ko je kateremu pomignil, naj pride bliže, se je ta takoj skril v hišo ali za vogal. Moral je vse sam pripraviti za mašo in sam je mašo tudi opravil. Tu in tam je kdo malo pogledal v cerkev, toda takoj odšel, kakor da noče biti priča nečesa nenavadnega.

Zdravku je bilo nekoliko bridko pri srcu, tako si svoje nove postojanke ni predstavljal.

"Potrpeti moram, veliko potrpeti," si je dopovedoval med sveto da-

ritvijo, "in veliko prenesti, pa naj bo še tako težko. Gospod, daj mi moč in široko, dobro srce, ki bo vse objelo, tudi to žensko in njena otroka, ki so me včeraj tako iznenadili s svojo navzočnostjo. Saj morajo tudi ti živeti in nekje stanovati."

"Dober dan. Jaz sem vaš novi župnik. Zdravko mi je ime, pišem se pa Lučnik." Podal je ženski roko, ki jo je sprejela z obotavljanjem in se jo je le mimogrede dotaknila.

"Slišali smo že, da pridete, da," je rekla počasi in gledala v tla.

"Mi lahko prodate malo mleka? Za kosilo bi mi bilo, in tudi za zajtrk, če povem po pravici."

"Ne prodajamo mleka," je rekla ledeno.

"Saj ne mislim redno, vsak dan. Samo zdaj, za danes."

"Saj vam bo vaša skuhala kosilo, ali ne?"

"Mislite mojo sestro? Ta bo prišla šele proti večeru. Ona bo že kaj s seboj pripeljala, saj so ženske v tem pogledu bolj praktične kot mi moški. Jaz pa sem šel kar tako na prazno."

"Kako na prazno? Saj je v župnišču že vaša kuhanica. Ali pa me vlecete za nos?"

"Kako ste pa prišli na to, da je to moja kuhanica? Saj sploh vedel nisem, da se je vselila, razen tega sem jo zdaj prvič videl."

Gledala mu je v oči, jih povesila in hitro stopila v shrambo ter prinesla velik lonec mleka.

"Oprostite, malo sem namrščena. Toda toliko se je govorilo o tej ženski."

"Kaj pa se je govorilo?"

"Da ste jo vi že naprej sem poslali, da sta otroka nezakonska in . . ."

"Moja, kajneda?"

"Toliko bolje, če so to samo čenče, in menda so res samo čenče. Hvala Bogu!"

"Koliko sem pa dolžan za mleko?"

"Nič niste dolžni. Samo lonec mi lahko pozneje vrnete."

"Seveda ga bom vrnil. Sicer smo pa najbližji sosedje in bomo, upam, velikokrat skupaj. Rad bi, da bi si bili ne samo dobri sosedje, ampak tudi dobri prijatelji."

"To je odvisno od mnogih stvari."

/Nadaljevanje prihodnjic/

Na
paši

Franc Rolih, Maks Krajnik, Slavka Poje; \$40.— N. N., Alojz Robnik, N. N., Mila Vadnjal, Anton Kristan z družino; \$32.— Ana Drangin; \$30.— Roman Perko, Jože Kosi; \$20.— Druž. Franc Uršič (namesto bož. voščil znancem), Alojz Gasperič z druž., Elizabeta Kociper, N.N., Slavka Podbevšek, Valerija Pančur, Frančiška Uršič, Ivanka Pohlen; \$10.— Marija Lavrenčič, Adolf Kolečnik, Elizabeta Kociper (namesto cvetja na grob Vickice Koželj), Fanica Lasič, Ivanka Študent, Jožef Štemberger, Alojz Golja in druž., Zorina Mavrič (namesto cvetja na grob Antona Devetaka); \$5.— druž. Dušan Vran, Marija Devetak, Mira Urbanč, Ljuba Vihtelič (v spomin pok. sestre Vide Vadnal ob obl.), Marija Barba, Ana Žveglič; \$4.— Felomena Horvat; \$3.— Maria Telich, Darko Butinar.

NAŠIM POSINOVLJENIM

AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$200.— Cvetko Falež (p. Hugonu in p. Mihu); \$100.— Pavla Zemljak (patru Hugonu in p. Mihu); \$70.— Franc Danev; \$50.— Agata Zupanič (bož. dar), Julka Mrčun (p. Hugonu), druž. E. Persič za maše p. Hugonu), Malči Šoštar, Stanko Aster-Stater (namesto bož. voščil znancem); \$20.— Jože Lapuh z druž., Jože Krušec z druž., Elizabeta Kociper, Marija Kužnik, N. N., Vinko in Rajko Jager (bož. dar p. Hugonu), N. N., druž. Slavko Drezga; \$40.— N. N. (za lačne); \$30.— Anton Konda; \$25.— Dr. Mihael Colja, Anton Šajn, Ivanka Bajt (namesto velikonočnih voščil znancem); \$15.— Roman Uršič (za lačne), Marko Zitterschläger; \$10.— Berta Žele (za lačne), N. N. (za lačne), Alojz Golja z druž., Nada Slavec (p. Hugonu), Marija Oražem (za lačne), druž. S. Boelckey.

V POMOČ DOMAČI CERKVI:

\$100.— Stanko Aster-Stater cerkvi sv. Janeza Krstnika v Tatrah v Brkinih; \$50.— Petrina Pavlič z družino namesto cvetja na grob bratu Stanku Vodopivec za cerkev sv. Daniela v Dornberku, druž. Dora Vodopivec (isti cerkvi v isti namen).

VSEM DOBROTNIKOM
NAJ BOG STOTERO POVRNE!

Sv. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,

Fr. Tone Gorjup, O. F. M.,

SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,

Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 861 8118 in (03) 861 7787

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne

Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 861 9874

VELIKONOČNI SPORED 1988

MELBOURNE: Cvetna nedelja (27. marca) – Osma maša kot običajno, ob desetih pa bomo imeli po naši navadi ob lepem vremenu mašo na prostem pri lurški votlini. Pred mašo obred blagoslova oljčnih vejic, butaric in zelenja. Pripravite doma svojim otrokom butarice, na razpolago pa bodo tudi pri nas pred začetkom desete maše. Članice Društva sv. Eme jih z našimi sestrami vsako leto napravijo lepo število, izkupiček pa bodo dale v Sklad za naš bodoči Dom počitka. – Kot običajno bo vsak udeleženec maše dobil blagoslovilno oljčno vejico, da jo ponese domov.

Velika sreda (30. marca) – Zvečer ob pol osmih bomo imeli spokorno pobožnost kot pripravo na dobro velikonočno spoved. Po bogoslužju prilika za zakrament sprave. Iz srca bi želel, da bi vas bilo čim več, ki bi si s to resno pripravo zagotovili blagoslovljene praznike.

Veliki četrtek (31. marca) – To je dan spomina zadnje večerje, ustanovitve duhovništva in presvete Evharistije. Maša je v vsaki cerkvi samo ena in sicer jo bomo imeli zvečer ob pol osmih (7.30). Po maši je spovedovanje. – Maša naj bi bila zaradi pomembnega spomina bolj obiskana. Z njo pričnimo tri velike dneve pred Gospodovim vstajenjem, se udeležimo vsak dan bogoslužja ter se duhovno poživimo!

Veliki petek (1. aprila) – Dan spomina Odrešenikove smrti na križu in pokopa. **Dopoldne ob enajstih** bomo opravili pobožnost križevega pota (v lepem vremenu na dvorišču pred lurško votlino, sicer pa v cerkvi). Prilika za spoved. – Pomembni obredi dneva (molitve in prošnje, branje pasijona, razkrivanje in češčenje križa, obhajilo) bodo **popoldne ob treh**. Po obredih skupni obisk božjega groba v lurški votlini. Prilika za velikonočno spoved.

Velika sobota (2. aprila) – Ves dan je prilika za sveto spoved, samo pokličite patra v Baragovem do-

mu, pa bo na razpolago. Pomenljive obrede velikonočne vigilije bomo pričeli zvečer ob osmih, v lepem vremenu seveda na prostem pri votlini. (Zopet moram izreči prošnjo možem in doraščajoči mladini, naj ne napravijo prostor za cerkvijo za zbiranje k glasnemu govorjenju in smehu, ki tako moti resne vernike. Naj se raje vsi pridružijo ostalim na dvorišču pred votlino ter sledijo bogoslužju!) Blagoslov novega ognja, velikonočne sveče, slovesna hvalnica, branje beril. Po blagoslovu velikonočne vode bomo priče krstnemu obredu ter bomo obnovili svoje krstne obljube. Sledi maša velikonočne vigilije po njej pa naš domači običaj VSTAJENJA s procesijo. Po končanem obhodu, ki ga bomo zaključili z blagoslovom z Najsvetejšim, bo tudi blagoslov velikonočnih jedil. Kdor bi želel odnesti domov blagoslovljeno vodo, naj prinese s seboj zanjo stekleničko!

Velika nedelja (3. aprila) – Maše pri nas ob osmih, ob desetih in ob petih popoldne. Deseta maša bo slovenska, v lepem vremenu pri lurški votlini, v dežju pa seveda v cerkvi. Pred vsemi mašami je tudi prilika za velikonočno spoved, po vseh mašah tega praznika pa blagoslov velikonočnih jedil.

Velikonočni ponedeljek (4. aprila) – Spored bogoslužja v naši cerkvi je nedeljski: ob osmih in ob desetih dopoldne. Spovedovanje pred mašama.

ST. ALBANS in okolica (Sunshine, North in West Sunshine, Deer Park, Ardeer, East Keilor, Keilor, Avondale Heights . . .) ima priliko za slovensko spoved v torek vel. tedna (29. marca) od 6.30 do 8 zvečer. Cerkve Srca Jezusovega, kjer se običajno zbiramo k slovenski maši vsako drugo nedeljo meseca ob petih popoldne. Prihodnja maša bo tam na belo nedeljo, 10. avgusta.

NORTH ALTONA in okolica (Yarraville, Newport, Altona, Williamstown, Altona Meadows, Spotswood, West Footscray . . .): slovenski duhovnik bo spovedoval v cerkvi sv. Leona Velikega, North Altona, v sredo velikega tedna (30. marca) od šestih do sedmih zvečer.

SPRINGVALE in okolica (North Springvale, Mulgrave, Noble Park, East Bentleigh in Bentleigh, Clayton, Dandenong. . .), slovensko spoved morete opraviti v cerkvi sv. Jožefa, Springvale, v torek velikega tedna (29. marca) od šeste do sedme ure zvečer.

GEELONG in okolica ima priliko za spoved v domaćem jeziku na veliki petek (1. aprila) zvečer od sedme do osme ure v župnišču. Naj bo omenjeno, da bo slovenski duhovnik tudi pomagal spovedovati Hrvate v ponedeljek velikega tedna (28. marca) od 4 do 7.30 popoldne. Kdor želi opraviti spoved v tem času, je dobrdošel. Cerkve sv. Družine, Bellpark. – V isti cerkvi imamo redno slovensko mašo vsako drugo ne-

deljo v mesecu, po veliki noči torej na nedeljo 10. aprila. Pričetek vselej ob 11.30 dopoldne.

MORWELL in okolica: Velikonočna spoved za tamkajšnje rojake bo na cvetno nedeljo (27. marca) od šestih do sedmih zvečer, nato pa sveta maša. Naša običajna cerkev Srca Jezusovega, Morwell.

WODONGA – ALBURY ter rojaki okolice: Redna slovenska maša je ta mesec ravno na cvetno nedeljo (27. marca) ob sedmih zvečer. Cerkev Srca Jezusovega, Wodonga. Pred mašo prilika za spoved v slovenskem jeziku od šestih do pričetka maše. Izrabite priliko, ki je mnogi rojaki, raztreseni po Viktoriji, nimajo! Duhovnik napravi dolgo pot med vas – naj bi jo res vsi izrabili v svojo duhovno korist!

VELIKONOČNA RADIJSKA ODDAJA na 3EA bo v priredbi našega verskega središča na velikonočni ponedeljek zjutraj od sedme do osme ure. Ne zamudite lepe prilike, ko bodo prišle prelepe velikonočne pesmi na vaše domove.

+ Krsti so bili v naši cerkvi od zadnjih MISLI trije: Dne 5. marca je bil krščen Jess Anthony, novi član družine Lowe. Mama Anne Josephine Mikuš in očka Graeme William sta ga prinesla iz Rowville. – Naslednji dan pa smo imeli dva krsta: Danijel Francis je prvorodenček družine Lloyd. Oče David Anthony je avstralskega rodu, mati Vesna pa iz Saksidove družine v Frankstonu, a že tu rojena. Lloydovi živijo v Ringwoodu. – Vincenzo Bordonaro in Irena r. Ujčič pa sta dobila prvorjenko, ki je bila krščena na име Sarah Rose. H krstu sta prinesla iz Keilorja.

Čestitke vsem srečnim družinam!

+ Porok ta mesec v naši cerkvi ni bilo, rad pa bi omenil nekaj parov, ki so se zadnji čas poročili drugje in jih tu še nisem omenil: Dne 14. novembra lani je bila poroka v stolnici sv. Patrika, kjer sta si obljudila zvestobo Loreta Maria Burlovich (rojena in krščena v Melbournu v naši znani družini iz Istre) in Cameron David Neilson, avstralskega rodu iz Melbourna. – Na isti dan sta se v nevestini župni cerkvi (St. Matthew's) poročila tudi Boris Horvat in Marija Pozvek. Ženin je kot otrok prišel s starši iz Medjimurja, nevesta pa je iz naše prekmurske družine, ki živi v North Fawknerju, in krščena pri nas. – Dne 13. marca pa sta si v Marijini cerkvi v Greensborough za vselej podala roke Anthony Buhler (krščen pri nas in po materi slovenskega rodu) ter njegova živiljenjska družica Catherine Anne Callahan. – Vsem trem parom naše čestitke!

+ Imeli smo zadnje mesece nekaj srebrnih in dve zlati poroki. Lani 23. avgusta med nedeljsko mašo sta slavila srebrno Jože in Milka Brožič iz Campbelfielda,

nato 14. novembra Franc in Regina Saksida, letos 19. februarja pa z mašo na domu v Mulgrave Janez in Maria Rotar. Zlati poroki pa sta bili letos že kar dve: Med nedeljsko mašo 31. januarja sta obnovila zakonske oblube zlatoporočenca Ludvik in Angela Tušek iz St. Albansa. Poročena sta bila pred petdesetimi leti v Zagorju pri Hrastniku. – V soboto 13. februarja pa je bila maša za zlatoporočenca Jožefa in Ano Vogrinčič, North Sunshine; leta 1938 sta se poročila v Peritočah v Prekmurju. Vsi želimo jubilantom še veliko srečnih dni! Res lepi so takile jubileji in je škoda, da mnogi pari v srebru – v zlatu jih dočaka bolj malo – praznujejo le na zunaj, brez cerkvene slovesnosti.

+ Društvo sv. Eme je imelo na nedeljo 21. februarja sestanek z volitvami novega vodstva. Pa so članice kar potrdile starega še za eno leto: Predsednica Rozi Lončar, tajnica Olga Bogovič, blagajničarka Anamarja Cek, v odboru pa sta še dve bivši predsednici Fani Šajn in Francka Anžin. Odboru in društvu, ki skrbijo za kuhinjo vse dvorane in pridno zbira za sklad našega Doma počitka, naše najboljše želje!

+ Predno pričrem z vrsto naših pokojnih, bi se rad opravičil za netočni podatek o pokojnem Viktorju Petrevčiču, ki je umrl v Geelongu. V prejšnji številki sem napisal, da je bil njegov pepel poslan za pokop v rodno domovino. Pokojnik je bil sicer upeljen, a njegov pepel bo shranjen na pokopališču v Geelongu.

Dne 28. januarja je v bolnišnici v Heidelbergu umrl za pljučnim rakom DARINKO ŠANGO, po rodu iz Dalmacije (rojen 4. februarja 1937 v Privlaki), a poročen s Slovenko Kristino r. Barba. Pokojnik se je rad

Božji grob v naši lurški votlini

družil z nami in nam kot zidar tudi pomagal, ko smo gradili cerkev. Po maši zadušnici v hrvaški cerkvi sv. Nikolaja Taveliča v Clifton Hillu – ravno na svečnico – smo Darinka spremili na pokopališče Box Hill.

Na svojem domu v Norlane (Geelong) se je dne 12. februarja iztekelo življenje LUDVIKU GOMBAČU, po dolgi in mučni bolezni leukemiji, ki jo je zelo potrpežljivo prenašal. Pogrebno mašo v domači farni cerkvi sv. Tomaža sta opravila 15. februarja tamkajšnji župnik in p. Toni, pokopan pa je bil na Western pokopališču mesta Geelonga. Pokojnik je bil doma iz Harij, kjer je bil rojen v cerkovnikovi družini 1. septembra 1921. Po poklicu je bil mehanik. Poročil se je v avgustu 1956 v Ilirski Bistrici s Pavlo Vičič. V Avstralijo sta emigrirala iz italijanskega begunskega taborišča Latina v septembru 1966. Ladja "Marconi" ju je pripeljala v novo deželo, kjer sta si ustvarila prijeten domek. Poleg žene Pavle zapušča še hčerko Renato.

Iz Wodonge je prišla žalostna vest, da je v družini Anice KALC – njen mož Slavko je umrl pred par leti – umrla komaj 29-letna hči MARY. Rojena je bila dne 2. marca 1959 v Alburyju, NSW, dne 14. februarja letos pa se je iztekelo njeno mlado življenje. Že nekaj časa je doma bolna poležavala in hiralna. Po končani šoli je želela biti gostiteljica na potniških letalih, a službo pri Qantas-u je morala pustiti zaradi zdravja. Potem je bila zaposlena pri Rdečem križu, dokler ni obležala. – Pogrebna maša je bila v sredo 17. februarja v cerkvi sv. Avguština v Wodongi, nato so jo spremili na krajevno pokopališče.

V nedeljo 6. marca kasno zvečer je v RMH končal svojo zemska pot IVAN ERJAVEC. Bil je več mescev hudo bolan, a lepo pripravljen za odhod v večnost, ne le s trpljenjem, ampak tudi svetimi zakramenti. Pogrebna maša je bila dne 9. marca v Glenroyu, kjer sem somaševal z domačim župnikom. Sledil je pogreb na novi del pokopališča bližnjega okraja Fawkner. – Pokojnik je bil rojen 12. junija 1907 na Pristavi pri Ljubljani, blizu Iga. Vojna ga je pognala v Nemčijo, po vojni pa se ni hotel vrniti domov. V Avstriji se je spoznal z Rozi Kresnik, se poročil v Salzburgu in emigriral v Avstralijo. V aprilu 1951 sta iz Neaplja na ladji "Fairsea" odpotovala proti novi domovini. Tri leta sta delala v NSW, nato sta si ustvarila lastni domek v Viktoriji in sicer v St. Albansu, kjer je bil začetek slovenske naselbine v Melbournu. Kasneje sta se preselila v Glenroy. Poleg Rozi zapušča pokojni Ivan tudi hčerko Vero por. Cvetko.

Vsem sorodnikom pokojnih iskreno sožalje!

+ Pokvarjenci, ki jim nobena stvar več ni sveta, so se v januarju zopet spravili nad keilorsko pokopališče, kjer so naši grobovi. Razbijali so kipe po spomenikih in napravili na tisoče dolarjev škode. Našemu ce-

**Kitarist
Marinko
Opalič
med
koncertom
v naši
dvorani**

mentnemu kipu Slovenke pod križem na skupnih grobovih so razbili obraz in poškodovali desno roko. Prvi tak kip v bronu so nam pa že pred leti ukradli in razbili ter prodali za ceno zlitine.

Bernard Zidar, ki je predlanskim vlijega tega cementnega, nam je obljudil, da bo poskusil nadomestiti glavo. Hvaležni mu bomo in Bog naj mu povrne!

+ Na nedeljo 7. februarja po deseti maši smo se zbrali v dvorani h koncertu, ki nam ga je pripravil kitarist Marinko Opalič in je bil res nekaj posebnega. Iz svoje klasične kitare je Marinko prikljal menda lahko prav vsa različna čustva. Po rodu je Istrijan, živi pa v Ljubljani in je bil zdaj med nami na obisku pri sestrični. Glasbo je študiral v Puli, Zagrebu, na beneškem konservatoriju in v Ljubljani ter se udeležil raznih kitariščnih tečajev v Franciji in Italiji kot tudi seminarja znamenitega A. Segovie, ki je veljal za najboljšega kitarista na svetu. V mednarodnih tekmovanjih je Marinko dosegal prva mesta in je gostoval v mnogih državah. Izdal je tudi samostojni LP album.

Marinku se zahvaljujemo za nastop med nami.

+ Na vprašanje, kaj je z našim Domom počitka m. Romane in kdaj bomo začeli, pa tole: Zadeva je na pravem tiru, le da se oblastem nikdar ne mudi, četudi bi tako jaz kot zaupniki z odborom tako radi pohiteli. Ob ministrstva sprejete načrte smo zdaj vložili na občini Kew v odobritev. Zadevo priporočam v molitev, da ne bo še tu kaj nepričakovanih ovir. Po računih vladnega oddelka nam manjka še precej visoka vsota, predno bomo dobili državno finančno pomoč in smeji iskati gradbenika, a brez te pomoči nam ni dovoljeno pričeti. Zato so darovi zlasti zdaj res dobrodošli in nujni. Daleč smo prišli – potrudimo se do srečnega konca! Odbor namerava izvesti srečolov (avto!), vsi pa podprtite to njegovo akcijo, lepo prosim!

VSAJ dvakrat na leto dobijo obisk slovenskega duhovnika tudi rojaki, ki živijo v oddaljenem Perthu, W. A. Dokler je mogel, jih je rad obiskoval g. dr. Mikula. Proti koncu januarja in v začetku februarja je bil med njimi p. Ciril. Obe nedelji smo imeli sveto mašo v cerkvi (St. Kiernan's) župnije Osborne Park in tudi na svečnico zvečer. Vselej je bil obisk presenetljiv. Imeli smo lep obred blagoslovitve sveč in nato še blagoslov grla na priprošnjo sv. Blaža.

V veliko pomoč slovenskim duhovnikom in vsem našim tamkajšnjim vernikom je Slovenski katoliški cerkveni svet, ki je bil ustanovljen lani februarja, ob obisku patra Valerijana. Svet sestavljajo zdaj: Silvo Bezugovšek (predsednik), Nina Bezugovšek, Štefan Plej (tajnik), Danica Plej, Mary Stockbauer (blagajnik), Štefan Stockbauer, Slavko Tomšič, Anica Tomšič, Stanko Maurich, Danica Maurich, Zdravko Kristančič in Ličja Kristančič.

Svet si je zadal sledeče naloge: Vsaj dvakrat na leto bo oskrbel obisk slovenskega duhovnika ter pripravil vse potrebno, od plačila potnih stroškov do organizacije in obveščanja. Ker so potni stroški visoki, je svet lanskega avgusta organiziral družabni večer s plesom, ki je bil nadvse uspešen. Organizirali so že in spet bodo romanja ter nastopili in sodelovali pri maši narodov v New Norcia. Med njihovo pomembno vlogo spada tudi obiskovanje bolnikov. Člana sveta Slavko in Anica Tomšič sta še kako aktivna pri Vincencijevi družbi (St. Vincent de Paul Society). Anica vse leto goji na svojem vrtu na stotine rož, ki jih podari družbi za prodajo, izkupiček pa gre za reveže. Lensko leto so njene cvetlice prinesle v ta namen 1,221 dolarjev, od lanskega božiča pa do letošnjega januarja pa že 890 dolarjev. Anica in Slavko tudi vedno gostita sloven-

iz PERTH - a

skega duhovnika ter se jima za skrb in ljubezen tudi na tem mestu iskreno zahvaljujem.

Za člane cerkvenega sveta imamo letno tudi posebno srečanje (eno ali dve) s sveto mašo.

Na začetku so se nekateri bali, da hoče biti ta naš svet nekak nov klub. V glavnem so ti strahovi že pregnani. Slovenski katoliški cerkveni svet je in hoče biti le aktivno občestvo, ki duhovniku pomaga pri njegovi skrbi za duše ter ga pri naših vernikih vsaj delno nadomešča v njegovi odsotnosti. Tako bo svet za letošnjo veliko soboto ob štirih popoldne v cerkvi in Osborne Parku pripravil in vodil blagoslov velikonočnih jedil. Blagoslov sam pa bo podelil g. župnik Dan Foley. Članica sveta Mary Stockbauer je tudi naša prizadevna organistinja ter voditeljica mešanega zbora, ki je tudi že v Slovenskem domu v Guilfordu nekajkrat uspešno nastopila.

Ob zadnjem obisku v Perthu sem imel zares veliko prijetnih srečanj, tako v cerkvi, v klubu, ki mu sedaj predseduje gospod Tone Križman, po domovih in končno tudi na prijetnem pikniku, ki ga je pripravil klub ob mojem obisku. Gospod Božo Hladin pa me je povabil na slovensko radijsko oddajo, da sem tako mogel uporabiti tudi ta medij oznanjevanja.

Lepo je priti in biti med ljudmi, ki so zavzeti in požrtvovalni tudi za darove, ki smo jih poimenovali z dvema besedama: vera in Cerkev.

P. CIRIL

PERTH,
W. A.

Z VSEH VETROV

CALGARY v Kanadi je bil nekaj časa svetovno središče, saj so milijoni ljudi na vseh koncih sveta po televiziji sledili poteku 15. zimske olimpijade. Slovenki smučarji so tokrat osvojili kar tri medalje. Braslovčan Matjaž Debeljak si je na veliki skakalnici pridobil bron. V ekipnem tekmovanju so smučarski skakalci (Uлага, Tepeš, Debeljak in Zupan) zasedli drugo mesto in s tem dobili srebrno medaljo. Tik pred koncem olimpijskih iger, ko so skakalci že pristali na domačih tleh, pa je Ljubljjančanka Mateja Svet prismučala še eno srebrno. Seveda si te tri medalje slovenski smučarji delijo z bratskimi narodi, saj so na olimpijadi zastopali državo Jugoslavijo.

FILIPINSKI ŠKOFJE so v posebnem pastirskem pismu posvarili pred brezvestnim izkorisčanjem gozdnega bogastva ter onesnaževanjem vodá. To se je na Filipinih dogajalo v preteklosti in posledice bo mogoče kvečjemu blažiti. Od prvotnih 30 milijonov hektarjev gozda se je ohranilo le milijon hektarjev. Ob tako veliki naravni škodi zdaj škofje vabijo državne oblasti, naj se odločno zavzamejo za varstvo naravne dediščine in skrbijo za zdravo človekovo okolje.

OB DVESTOTI obletnici francoske revolucije bo iz Bastilje poletel v zrak in na pot okrog sveta velik balon, ki je natančen posnetek "Montgolfierjevega balona". Brata Joseph in Etienne Montgolfier sta to pot prva uresničila leta 1883. Zdaj bodo v posadki Francoz M. Picard, Američan Chuck Foster in pa Slovenc Luka Vidmar. Na pot bodo krenili 23. decembra letos in se nameravajo ustaviti v več prestolnicah, seveda tudi v naši beli Ljubljani kot prestolnici nekdanjih Ilirskeh provinc pod Napoleonom.

ANSAMBEL RDEČE ARMADE je 21. februarja nastopal v dvorani Klementina v Vatikanu. Papežu Janezu Pavlu II. je zapel "Kalinko", nekatere druge ruske pesmi in dodal tudi Schubertovo "Ave Marijo". Papež se jim je ganjen zahvalil z besedami o pomenu kulture za zblizevanje ljudi in svetov, za njih vzajemnost, razumevanje in prijateljstvo. Po nastopajočih je sovjetskim narodom sporočil najboljše želje, v ruščini pa še željo po miru v svetu.

Ta koncert zgovorno pada v čas dveh dogodkov: dan prej je poslal papež v svet okrožnico z naslovom Skrb Cerkve za družbeni razvoj. Posvečena je vprašanju razvoja, na katerega tako usodno vpliva tudi blokovska delitev sveta. Drugi dogodek pa je, da letos

mineva tisoč let krščanstva na tleh današnje Sovjetske zveze. Papež še vedno upa, da se bo morda lahko osebno udeležil jubilejnih proslav. Že večkrat je omenil, da bi rad med svoje številne obiske vstrel tudi obisk Rusije. Mu bo uspelo?

MALENKOV, nekdanji sovjetski predsednik ministrskega sveta (od 1953 do 1955), bližnji Stalinov sodelavec in soodgovoren za njegove čistke, je umrl v visoki starosti 86 let. Seveda ni imel državnega pogreba, pač pa si je z zadnjimi leti zaslужil – cerkvenega. V začetku sedemdesetih let se je vrnil v narоče ruske pravoslavne Cerkve, katero je svoj čas s Stalinom preganjal, in veliko premolil pred Marijino ikono ter se pokoril. postal je v svoji župniji tako vnet vernik, da ga je cerkveno občestvo sprejelo za svojega starešino.

Božja pota niso naša pota... Bog daj še več takih modernih Pavlov!

MADŽARSKI KATOLIČANI so naznani jubilejno sveto leto, da z njim dostojno počastijo 950-letnico svojega priljubljenega kralja sv. Štefana. Pripravili bodo razne slovesnosti, na ogled in v počastitev bodo svetnikove relikvije, dne 20. avgusta pa bodo v baziliki sv. Štefana v Budimpešti obnovili posvetitev Materi božji. Kralj Štefan je namreč pred svojo smrtjo zaupal ves madžarski narod Mariji v varstvo.

Madžarski verniki bodo v tem letu obiskali precej mednarodnih božjih poti. Zlasti pa bodo v velikem številu poromali v gradiščanski Trausdorf, kjer se bo ob letošnjem obisku Avstrije ustavl tudi papež Janez Pavel II. in zanje 24. junija maševal ter jih posebej pozdravil.

NA SVOBODO so izpustili pekingškega škofa Pin-Meia, ki so ga kitajske rdeče oblasti zaprle v letu 1958, ker ga nikakor niso mogle pripraviti, da bi se odpovedal Rimu in priključil narodni Cerkvi. Takrat so ga obsodile na petnajst let zapora. Zaradi njegove neupogljivosti so ga vlačili po raznih delavnih taboriščih vse do leta 1979. Ko je prišel na svobodo, je škof takoj začel maševati in zbirati bivše bogoslovce ter je kmalu posvetil nekaj duhovnikov, ki so hoteli ostati zvesti Rimu. Da škof ne bi "ogrožal neodvisnosti in varnosti domovine", so mu oblasti ponovno naprtile kazen – deset let zapora. Zdaj pa so ga predčasno izpustili, kar so tuji novinarji označili kot "potezo dobre volje kitajske vlade do Vatikana".

Z njim so izpustili tudi 79-letnega baodinskega škofa Petra Fana, ki je bil dolga leta prav tako zaprt zaradi zvestobe Rimu.

ČLAN poljske državne komisije za odporniško gibanje Henryk Urbanowicz je v pogovoru za tednik

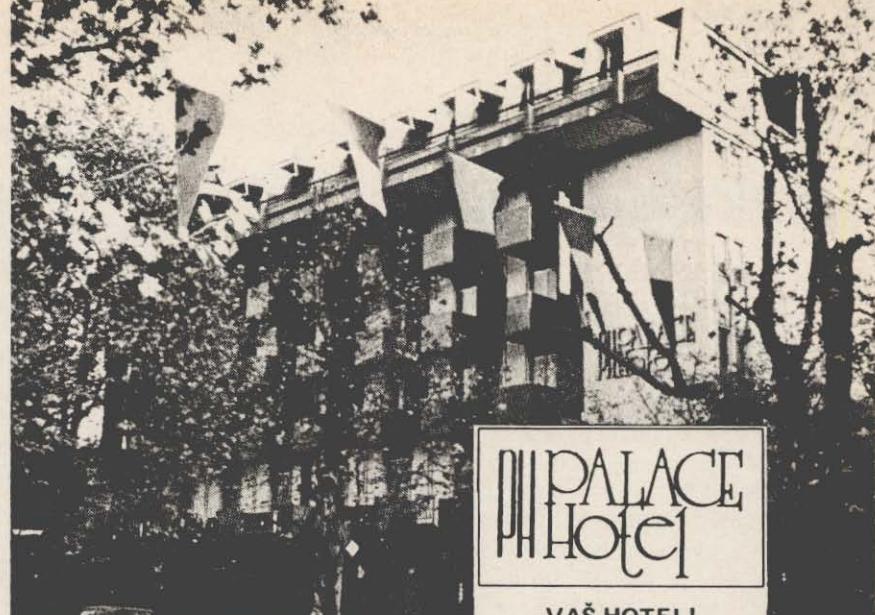
DRAGI ROJAKI,
POTUJETE
V EVROPO?

Na pragu domovine, sredi stare Gorice, ob drevoedu Corso Italia, Vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvnim TV, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejše udobje po zelo ugodnih cenah: samska soba 43 avstr. dol., dvoposteljna 56 avstr. dol. Gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija.

V PALACE HOTELU bo poskrbljeno za Vaše čimprijetnejše počutje, dobrodošlico pa Vam bo osebno izrekel rojak

VINKO LEVSTIK

Tel. (0481) 82166 / Telex 461154 PAL GO I

**PALACE
Hotel**

**VAŠ HOTEL!
DOBRODOŠLI!**

Stolica izjavil, da je nemška vojska med zadnjo svetovno vojno zgrešila na Poljskem še en množičen zločin, ki doslej ni bil dosti znan. V Deblinu, jugovzhodno od Varšave, je na zverinski način pomorila okrog 10.000 italijanskih ujetnikov. Po premirju, ki ga je maršal Pietro Badoglio podpisal z zaveznički, so na Poljskem italijanske vojake internirali v taborišče pri Deblinu. Ko pa so nemški padalci rešili Mussolinija ter ga odpeljali na sever Italije, kjer je razglasil konec monarhije in ustavnovitev fašistične republike, so Nemci ujetim Italijanom predložili, naj služijo Duceju. Urbanowicz pravi, da je predlog sprejelo le nekaj desetin ujetnikov, ostali pa so bili siti borb in tudi Mussoliniju niso več verjeli. Ž njimi so Nemci zverinsko obračunali: Prisilili so jih, da so skopali pod površino zemlje rov, nato pa so jih pognali vanj in ga zasuli ter tako vse žive pokopali.

IZRAEL raziskuje možnosti, da bi stavkajočo palestinsko delavno silo nadomestil z uvozno. V neuradnih krogih izraelske vlade se najbolj zanimajo za Portugalte, Turke in Jugoslovane.

POLJSKA VLADA hoče rešiti problem, da vedno večje število vojnih obveznikov po vesti noče služiti v redni vojski. Zdaj je oblikovala predlog za civilno služenje vojaškega roka. Oporečniki naj bi služili civilni rok dvakrat dalje kot ostali obvezniki. Malo dolgo bo to, saj redno služenje vojaškega roka na Poljskem znaša od dveh do treh let.

"BEG MOŽGANOV" imenujejo problem, ki je vedno hujši in je obenem eden najbolj žgočih v odnosih med razvitim in nerazvitim delom sveta. V mednarodnih pogajanjih o tem sicer molčijo, a te vrste preselje-

vanja je postalno v zadnjih desetletjih že resno zaskrbljajoče. Kaj je na stvari? Po zanesljivih podatkih okoli 50.000 najboljših strokovnjakov odide letno iz držav v razvoju v visoko razvite države. Med njimi je največ inženirjev, zdravnikov, znanstvenikov in univerzitetnih profesorjev. Z razmerami v deželi niso zadovoljni, prav tako ne s svojo plačo, pa si zaželete večji kos kruha in boljše življenje...

Če pomislimo, da povprečni stroški šolanja takega strokovnjaka znašajo v zadnjih letih od dvajset do štirideset tisoč dolarjev, razvite dežele pridobijo na letu nič manj kot 1,5 milijarde dolarjev – na račun nerazvityh dežel, ki istočasno trpe tudi izgubo strokovnjaka. Tako bi lahko koristil deželi, pa odide drugam ...

RIM kot prestolnico Italije in seveda tudi Vatikan je lani obiskalo enajst milijonov turistov in romarjev iz vseh delov sveta. Računajo, da je bilo med njimi najmanj pet milijonov mladih ljudi, največ študentov, ki so prvič obiskali to zgodovinsko in versko središče.

ZA TEKMOVANJA 7. svetovnega prvenstva športnih veteranov (od 28. novembra do 6. decembra lanskega leta) je bilo izbrano naše mesto Melbourne. Bivši svetovni odličniki v raznih športnih panogah so se pomerili med seboj. Med njimi je bilo kar lepo število Slovencev, ki so za Jugoslavijo priborili dve zlati in dve srebrni medalji. Zlati sta si zaslужila v metu kopja Jože Kopitar in Nataša Urbancič, srebrni pa Srečko Štiglic v metu kladiva, Branko Vivod pa v skoku v višino. Športni veterani, ki so prišli iz vseh koncov sveta, so pokazali, da le še niso za staro šaro, če tudi so se jim nabrala leta in so morali svoja nekdanja mesta v športu prepustiti mlajšim silam.

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

Dragi striček in dragi kotičkarji!

Danes Vam bom napisala žalostno, toda resnično zgodbo o mojem dedku. Imela sem žalostne počitnice, pa tudi Božič in moj trinajsti rojstni dan je bil žalosten. Dne 25. novembra je namreč umrl moj dedek. Star je bil že 79 let, saj se je rodil v novembru leta 1908, na Doljni Bistrici v Prekmurju. Pa tudi svoj god je imel novembra, saj je bil Martin Balažic.

Dedek je zapustil mamco, kot mi pravimo babici, ki je ostala sama v hiši, pa nas tri vnučke, ki nas je imel zelo rad, a smo daleč od njega, da niti na pogreb nismo mogli.

Dedeka sem imela zelo rada in se ga bom vedno toplu spominjala, saj sem vsa svoja najljubša otroška leta preživela pri njem v Prekmurju.

Zelo sem se veselila, da bom šla domov na zlato poročo, ki bi jo praznovala dedek in mama, vendar zdaj zaradi dedkove smrti ta želja ne bo nikoli izpolnjena.

Moj dedek je imel veliko kmetijo, dosti krav in

PRIDI, KRISTUS!

MRAK SE SPUSTIL JE Z VIŠINE
PREKO GRIČEV IN DOLIN,
KO PRIBIT NA LESU KRIŽA
JE UMIRAL BOŽJI SIN.

ŽALOST DUŠE JE OBJELA:
BOŽJI SIN S KRVJO OBLIT,
— NAŠE UPANJE EDINO —
BIL DEJAN JE V GROB KAMNIT.

ZARJA ŠINE TRETJE JUTRO,
ZARJA SREČE, NOVI SVIT!
KJE TEMA JE, KJE JE ŽALOST?
KRISTUS VSTAL JE ZMAGOVIT!

VZIDI ZARJA V NAŠIH DUŠAH,
VZIDI NAŠI ZEMLJICI!
PRIDI, KRISTUS, BOŽJE SONCE,
NARODU DAJ LEPŠE DNI!

svinj, pa tudi konja in traktor. Mi otroci smo bili najbolj veseli, ko nas je dedek poklical in nas s konjem peljal okrog.

Moj dedek je bil tudi zelo veren in pobožen. I Dedek ni nikoli opustil nedeljske maše, pa tudi vsakdanje večerne molitve ne, čeprav je bil velikokrat utrujen in zdelan. Imel je pa tudi dobro srce in je vsakemu rad pomagal. Bil je res kot njegov zavetnik sveti Martin, ki je še svoj plašč delil z revežem. Dedek nam je vedno kaj kupil. Nikoli ni šel v trgovino, da nam ne bi prinesel: čokolado, kekse, ali pa bonbone. Od vsekoga žegnanja ali proščenja pa nam je prinesel kak lep spominček, piščalko in podobno, pa še medene piškote, ki so se kar sami stopili v ustih.

Dedeka se bom vedno spominjala in ga ohranila v najlepšem spominu. Zato naj poživa v miru pri Bogu, saj se je dosti nadelal v življenju!

Mary Bogatec, 13 let, Gladesville, N. S. W.

Najprej zahvala Mary za lepo pismo, a malo dolgo za kotiček, zato ga nisem mogel prej objaviti. Občudujem njeno vztrajnost, da ga je ponovno napisala in mi ga poslala. Sožalje ob dedkoví smrti!

Vsem kotičkarjem pa nudim zopet priliko, da vza mejo barvice v roke ter pobarvajo kotičkovo sliko VSTALEGA KRISTUSA. Najlepša slika bo seveda nagrajena, a dobiti jo moram gotovo do 10. aprila. Na ta dan bo odločeno, katera slika je najlepša in zasluži nagrado. Otroci, napravite mi veselje! — Striček

LETOŠNJI 14. MLADINSKI KONCERT v priredbi naših verskih središč bo po dogovoru v SOBOTO, 1. OKTOBRA 1988 v WOLLONGONGU, N. S. W. in sicer v WOONONA-BULLI R. S. L. Memorial Club, 455 Princes Highway, Woonona, N. S. W. Prijave nastopajočih z imeni in programom pošljite na naslov: St. Raphael Slovene Mission, P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W. (ali pa na naslov melbournskega oz. adelaidskega slovenskega misijona, da posredujejo daje).

Pogoji za nastopajoče glede starosti, trajanja posameznih nastopov itd. so isti kot lansko leto.

Več o koncertu boste brali v prihodnjih številkah "Misli". — Prireditelji.

MERMAID BEACH, QLD. — V komaj šritih mesečih je neizprosna smrt že drugič obiskala Vidmajerjevo družino. Dan po pepelnici, 18. februarja, je v objemu svoje hčerke in ob molitvah sorodnikov ter bližnjih rojakov za vedno zatisnila oči HELENA BREG, ki smo jo vsi klicali za "Vidmajerjevo mamo". S križem in rožnim vencem v roki je lepo pripravljena odšla pred božji prestol v 86. letu starosti. Pokojna mama, hči Roze in Petra Breg, je bila rojena 12. aprila 1902 v Krčevini pri Ptuju. Leta 1960 je sledila svoji edini hčerki Rozi, poročeni Vidmajer, in njeni družni v Avstralijo. Prispela je z ladjo Aurelijo in živila dva set let s hčerko, zetom in vnuki v melbournskem okraju St. Albans. Pred osmimi leti se je Vidmajerjeva družina preselila na Gold Coast. Kakor je pokojna mama Helena uživala queenslandske sonce, je tudi ona s svojo prijazno in veselo naravo izzarevala toploto ter ogrevala naša srca. Vedno je bila vesela obiskov, rada je prebirala knjige in skrbela za vrt. Krvni rak jo je le zadnje štiri tedne življenja privezel na posteljo. Hči Roza, že hudo prizadeta ob nenadni izgubi moža Otona, je podarila vso svojo skrb bolni materi in jo do zadnjega trenutka z ljubeznijo negovala na domu.

V nedeljo 21. februarja zvečer smo sorodniki in znanci ob odprtih krstih pokojne mame zmolili rožni venec. Naslednji dan smo jo po pogrebni maši v cerkvi Presvetega Srca, Merrimac, spremili na lивadno kopališče v Nerang. Ganljivo je bilo videti občinske delavce ob cesti, ki so z odkrivanjem glav izkazovali spoštovanje pogrebnemu sprevodu. Mamo Heleno smo položili k večnemu počitku poleg pokojnega Otona.

Na prošnjo Vidmarjeve družine se v njihovem imenu iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste predrago mamo in staro mamo obiskovali v bolezni ter ji nudili kakršnokoli pomoč. Prisrčna hvala za izreke sožalja, za cvetje in molitve. Bog povrni vsem! Še posebej hvala p. Valerjanu za pripravo in podeljene zakramente, a patru Cirilu za pogrebne obrede in tolažilne besede.

KRIŽEM AVSTRALSKIE SLOVENIJE

V imenu slovenskih rojakov na Zlati obali Vidmajerjevi družini in sorodnikom v domovini naše iskreno sožalje! — Jana in Jože Čeh z družino.

CARRARA, QLD. — Komaj smo poročali o izgubi dragega prijatelja Otona Vidmajerja, že je prišla na vrsto njegova tašča, ki smo jo vsi klicali za "mamo" ter jo bomo vsi pogrešali. (Mislim, da bo o njej poročala ga. Jana Čeh.) Včeraj, 2. marca, pa smo pri nas zopet stali ob odprttem grobu: pokopavali smo rojaka DOMINIKA MARUŠIČA, ki se je šele pred petnajstimi meseci preselil z ženo Milko iz Melbourna (živila sta v Reservoirju) v naš "večni raj", kot je pokojnik rad imenoval Zlato obalo.

Pred kakimi sedmimi meseci se je Dominik napotil k zdravniku, ker ni mogel več prenašati hudih bolečin v notranjosti. Moral je v bolnišnico pod nož. Operacija je pokazala, da je njegova bolezen neozdravljiva. Dominikovo zdravstveno stanje je šlo iz slabega na slabše, končno je v tukajšnji bolnišnici v velikem trpljenju v nedeljo 28. februarja zjutraj podlegel želodčnemu raku. Lepo se je poslovil od svoje življenske družice Milke, s katero je preživel zadnjih 33 let. Bodril jo je, naj ostane močna in samostojna ter naj ne zapusti kraja, ki sta si ga izbrala za stara leta, naj vsaj ona uživa sad njunega težkega dela, če že njemu

+++

ZAHVALA — Ob nenadni smerti dragega moža in očeta ter brata FRANCA VODOPIVCA se iz srca zahvaljujemo vsem, ki so nam v dneh žalosti stali ob strani. Posebna zahvala velja družinam Harej in Pekol ter Cuderman. Bog povrni vsem, ki so se udeležili pogrebne maše ter pospremili pokojnika na zadnji poti, molili za pokoj njegove duše ter v njegov spomin davorali cvetje. Res ganljivo so zapeli pevci pokojnemu v zadnje slovo, zato njim posebna zahvala.

Hvaležna vdova Dora, sin Louis in hčerka Sonja z družino (Queensland) ter pokojnikova sestra Petrina por. Pavlič (Victoria).

foto-slikar
Simon Novak

- Otroški in družinski portreti na domu
- Poroke v domačem okolju ali po želji
- Posebni družinski prazniki – rojstni dnevi, zaroke, obletnice in slično
- Priporoča se vam vaš rojak Simon Novak
Melbourne,
Victoria

367 8405

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydneyanskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneju, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

ni dano. — Četudi sta živila med nami le kratek čas, sta bila že zelo priljubljena, kar se je pokazalo ob pogrebu, ko je veliko število rojakov spremilo pokojnikove zemske ostanke na zadnji poti. Maša zadušnica je bila v cerkvi Srca Jezusovega, Mermaid Waters, potem pa pogreb na lивadno pokopališče "Allamby Gardens", Nerang. Mašo je opravil krajevni župnik Fr. John. Ob odprttem grobu se je od Dominika poslovil v imenu tukaj živečih rojakov Jože Judnič. Po ganljivem govoru je prečital tudi pesem, ki jo je napisal in poklonil Dominiku pred sedmimi meseci, ko ga je po operaciji prvič obiskal.

Podatki o pokojnem so tile: Rojen je bil 10. avgusta 1926 v Opatjem selu pri Mirnem, poročil se je z Milko Vitez 7. oktobra 1954 v Trstu, v Avstralijo pa sta prišla 15. oktobra 1954.

Vdovi Milki še na tem mestu od nas vseh iskreno sožalje! — Jože Vah.

KEW, VIC. — V začetku meseca marca se je mudil v Melbournu pisatelj in priznani angleški zgodovinar Count Nikolai Tolstoy, o katerem smo pisali v Mislih že v juliju 1986 (članek Minister in pokoli, stran 167). Ravno s svojo zadnjo knjigo "The Minister and the Massacres" je dvignil precej prahu: seznanil je angleško govoreči svet o povojskih dogodkih nasilnega vračanja tisočev v strahotno smrt. Po natančnih raziskavah vseh dosegljivih virov je neustrašeno pokazal tudi na krivce. Odlično je v knjigi opisana naša vetrinjska tragedija 1945: kar celo poglavje govori o množičnem pokolu vrnjencev v Kočevskem Rogu, kakor so izpovedale še žive priče.

L. & E. K. Bayside Printing Service
Slovenska tiskarna

Porocna naznana — Listke za konfete
Krstne Listke — Zahvalne Kartice
Vizitke — Pisemske Glave
Ter vse vrste knjig in računov.

Lastnik Lojze Kovacic

Very Reasonable Prices

A.H. 551 7451

89 CLARINDA ROAD, OAKLEIGH SOUTH 3167

Z nekaj Slovenci sem se udeležil Tolstoyevega predavanja v essendonškem Ukrajinskem domu in mu hvaležno stisnil roko v zahvalo za vse, kar dela tudi za nas.

Prihodnjič kaj več v Tolstoyevi zadavi, ki bo prišla — vsaj tako izgleda — pred višje angleško sodišče. A to bo njegove izsledke še bolj osvetlilo in številne priče pod prsego bodo dobine uradno priznanje. Stroški pa seveda ne bodo malenkostni . . . — P. Bazilij

WODONGA, VIC. — S svojima hčerkama bi se želela preko naših dragih Misli prisrčno zahvaliti vsem našim sorodnikom, prijateljem in znancem: ob smrti naše drage MARY so nam stali ob strani ter nam bili v veliko oporo. Bog povrni za vse izreke sožalja, za cvetje in udeležbo pri maši zadušnici ter pogrebu. Tako tolažilno je v hudi dneh prejeti pomoč in sočutje. Posebno se zahvalimo Marici, Milki in Dragici.

Še enkrat: Bog Vam vsem poplačaj!

Žalujoča mama Anica Kalc
ter sestri Anna in Gianna.

BLACKTOWN, N. S. W. — Gospe Marceli Bole iz srca čestitam, da je imela več uspeha pri Vas kot pa jaz, ki sem že pred leti pisal o potrebah popravila cerkve sv. Janeza Krstnika v moji rojstni vasi Tatre v Brkinih, katere zaoltarski zid se podira, pa še druga nujna popravila so potrebna, posebno na strehi. Takrat mojega pisma niste objavili, ko sem vabil še druge Tatice in Brkince po Avstraliji, naj bi priskočili na pomoč. (Vašega pisma se res ne spominjam, dragi gospod Stanko, a kot urednik sem imel gotovo vzrok in tudi pravico, da ga nisem objavil. Včasih imam preveč pisem s prošnjami — trenutno kar pet — in se morajo nekako zvrstiti, da mi ne boste bralci slabe volje očitali, da "Misli samo prosjačijo". . . Žal vsak vidi samo svoj primer, a urednik dobi vse križe na ramena, pa še ne more vsem ustrezati. . . — Op. ur.)

Že pred sedmimi leti, ko sem bil s svojo pokojno ženo Žinko doma na obisku, so mi ljudje na Tatrah pravili, da bi cerkev država sama popravila, če bi ji dovolili iz nje narediti muzej. Temu pa so se Taterčani uprli in cerkev je ostala kakršna je.

Sedaj so podprli zaoltarski zid s hlodi in deskami,

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 478 4726

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

da se ne zruši in tako stoji ter čaka pomoči in usmiljenja. Že takrat sem cerkvi pustil nekaj denarja, po neje iz Avstralije pa sem poslal še 300 dolarjev kot prispevek obnovi domače cerkve, kjer sem bil krščen in kjer sem pri maši stregel ter s sestrami pel na koru.

Takrat je maševal naš priljubljeni, ves izčrpani, ves križani od Italijanov, Nemcev in domačih komunistov, res živi svetnik in mučenec Aleksander Milič. Videl sem ga jokati kot otroka: njegove debele solze so padale na staroslovanski misal. "Stanko, danes sem zadnjič bral mašo iz tega staroslovanskega misala," mi je pojasnil v joku, "od danes naprej bom moral brati mašo samo po latinsko." Italijanski škop mu je namreč strogo prepovedal maševati v staroslovanskem jeziku. Potem je trpel pod Nemci, a najbolj pod komunisti, ki so ga vrgli celo iz hiše, kjer je stanoval potem, ko so mu Nemci do tal požgali župnišče na Pregarjah. Ko sem ga pred sedmimi leti obiskal pri šolskih sestrach v Trnovem pri Ilirske Bistrici, mi je pokazal ves zgoreli in od ognja skriviljeni križ: "Ko sem brskal po pogorišču, sem našel še ta križ, ki mi je bil podarjen ob mašniškem posvečenju. Vse drugo je šlo, le ta križ mi je ostal. To je sedaj vse, kar imam, vsa moja bogatija na tem svetu. Pa saj drugega res ne potrebujem..." Ob teh besedah, ki so zvenele kot prekrasna žrtveniška molitev, so mene zalile solze. Saj sem dobro poznal njegovo trpljenje pod tremi raznobarvnimi hudiči: črnim, rjavim in rdečim. Gospodu Miliču se moram tudi zahvaliti, da me je spravil na pravo pot, ko sem bil v NOB-u, pa tudi, da pišem te vrstice v slovenskem jeziku, saj bi brez njegove pobude slovenskega pisana nikoli ne znal. V njegov spomin in zahvalo

SADNA DREVESCA — cepljene slike,
odlične slovenske in nemške vrste,
prodajamo po pet dolarjev komad.

Naročila pošljite na naslov: Jože Lacker,
24 Clark Street, Wangaratta, Vic. 3677,
telefonsko pa jih lahko naročite tudi
po Ivanu Mejaču v Melbournu: (3)435 0127

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

sem krstil svojega najmlajšega sinčka na ime Aleksander in dobri Bog daj, da bi mu sledil v njegovi neizmerni ljubezni do Boga in slovenskega naroda.

Dragi moji sovaščani iz Tater ter drugih brkinskih vasi, v spomin g. Miliču naj bi priporogli s svojimi prispevki k popravilu taterske cerkve. Sam pošiljam svoj začetni dar sto dolarjev na upravo "Misli", ki bodo posredovali dar dalje koprski škopiji, drugi pa naj sledijo s svojimi, pa četudi skromnimi darovi.

S prisrčnimi pozdravi — Stanko Aster - Stater.

REŠITEV Konjička v zadnji številki:

*Metuljčki slovo že jemljejo,
utrujene cvetke dremljejo,
le vetrček lahen še plava
nad poljem . . . v snu ziblje se trava.*

Kitica je iz Župančičeve pesmi VEČER.

Rešitev so poslali: Ivanka Žabkar, Sestre v Slomškovem domu, Francka Anžin in Marija Špilar, Ivan Podlesnik, Sestra Petra, Tone Lenart, Jože Grilj, Jože Štritof. Žreb je določil nagrado Ivanu Podlesniku.

Naj se na tem mestu opravičim Jelki Hojak, katere ime je bilo v zadnji številki po pomoti izpuščeno med reševalci decembske križanke.

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

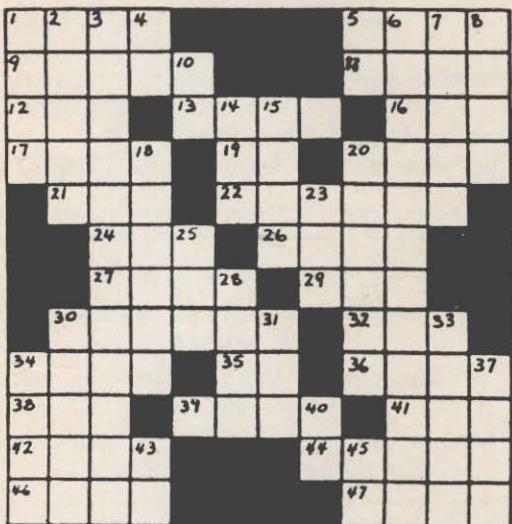
Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

Križanka / Ivanka Žabkar /

Vodoravno: 1. del telesa; 5. ostanek za podrtim drevesom; 9. se naslanja; 11. vinorodna rastlina; 12. nasprotno od noter (iti); 13. oderuški, neradodaren; 16. časovna mera; 17. gorska ptica; 19. učenje; 20. nočna ptica; 21. če, pogojni veznik; 22. ni globoka; 24. član družine; 26. trščica, droben košček lesa; 27. staro glasbilo; 29. utežna in votla turška mera, svoj čas v rabi tudi po Balkanu (tur: okka); 30. navijati; 32. mednarodno priznani angleški izraz (kratica); omejen; 34. otroška igrača, športna potrebščina; 35. predlog; 36. V tem ali ... 38. veznik; 39. posedujem; 41. osebni zaimek; 42. poriva zemljo pred sabo; 44. mašna knjiga; 46. država na Arabskem polotoku; 47. polomi, razbije.

Navpično: 1. sveže, nasprotno od starega; 2. odrsko glasbeno delo; 3. veda o ženskih boleznih in njih zdravljenju; 4. površinska mera; 5. kratica za številko; 6. neuklonljivost; 7. trava druge košnje; 8. telensna po-

E. Z. OFFICE MACHINES Pty. Ltd.

Zastopnik podjetij
BROTHER in CASIO
elektronskih pisalnih in računskih strojev.
Popravljamo vse vrste strojev
— naše delo je garantirano.
V zalogi imamo tudi vsakovrstne
stare pisarniške stroje.

EMIL ZAJC

1475 Centre Road, CLAYTON, Vic. 3168
Telefon: 544 8466

škodba; 10. igralna karta; 14. kupčija, nabava; 15. čekani; 18. razlikujeta (se); 20. trda, krhka in navadno prozorna snov; 23. moško ime; 25. doba, vek; 28. delček kake prvine; 30. pogovarjam se z Bogom; 31. žensko ime; 33. plačilno sredstvo; 34. truplo gre v grob, pepel pa v ... 37. po postavi majhnega zaničevalno kličemo tako; 40. manjša dolžinska mera (kratica); 43. eden; 45. kratica za "Izvršni svet".

Rešitev pošljite do 10. aprila na uredništvo!

S M E H
JE NAJBOLJŠE
Z D R A V I L O
B R E Z R E C E P T A

/Uvoženo iz domovine/

+ Da ne bi vznemirjali javnosti, so imena najzaslužnejših državnih tajnost.

+ Javne funkcije so dostopne vsem: ne samo njegovim, ampak tudi ženinim sorodnikom.

+ Prevzeli so odgovornost in jo razdelili širokim ljudskim množicam.

+ Kaj če bi namesto himne zamenjali koga drugega?

+ Vedeli smo, kaj hočemo, ne pa, kaj smo dobili.

+ Kje smo? Vzhodno od raja.

+ Ko pridejo v službo, odložijo klobuk, plašč in odgovornost.

+ Ali bodo breme stabilizacije nosili tudi tisti, ki so breme stabilizacije? Tovariši, ali se linija oži ali ste se vi razširili?

+ To je dialektika: kreneš proti vzhodu in pristaneš na zahodu.

+ Človek je naše največje bogastvo. Kaj pa ljudje?

+ Kdo je bil prvi socialist? — Krištof Kolumb. Odjadril je na pot, pa ni vedel kam gre; prispel je nekam, pa ni vedel kje je; in vse to na tuje stroške.

"Ko sem se poročil s teboj, sem bil pa res neumen."

"Najbrž res. Samo jaz sem bila tako zaljubljena, da tega nisem opazila."

++

"No, kako ti je bila všeč moja slikarska razstava?"

— Obiskovalci so se razdelili na dva tabora." — "In kaj so rekli?" — "Eni, da je škoda platna, drugi pa, da je škoda barv."

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.

ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dol.

CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.

SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlagom težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.– dol.

HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtne spise Tomaža Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

SHEPHERD OF THE WILDERNESS – Angleški življenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. Cena 2.– dol.

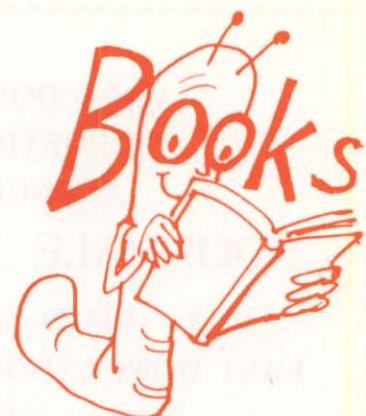
DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 11.– dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kobal. Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Lokoško dolino med revolucijo in razmišljaj o komunizmu. Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami o premljena knjiga je izšla v Melbournu. Cena 22.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSKIH CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.

GORIŠKE MOHORJEVKE 1988 so končno dospele: zbirko štirih lepih knjig naročite pri nas za ceno 30.– dolarjev (poština posebej).

CELOVŠKE pa so že pošle.

Knjiga SLOVENIAN HERITAGE I. (zbral dr. E. Gobec) je pošla in čakamo na novo pošiljko.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

**pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prisrčnim vabilom:**

**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irving Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pižače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

VASA DOMAČA
TURISTIČNA
AGENCIJA
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109
Telefon: 842 5666

Vabimo Vas, da obiščete našo pisarno, ki ima lastni prostor za parkiranje. Ali pa nas pokličite po telefonu in PRIDEMO NA VAŠ DOM, če je tako ugodnejše!

Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja
(pri nabavi potnih listov, viz, raznih drugih dokumentov,
zavarovanja, fotografij za potne liste ...)

VAM JE NA USLUGO
ERIC IVAN GREGORICH

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, TRSTA in ZAGREBA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA .../

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta ...

Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko visto!

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznamo in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL
1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666

